

KAINUUN
hyvinvointialue

Asiakasohje

**Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut
1.6.2023 alkaen**

Kainuun hyvinvointialue

Sisällys

1	Periaatteet	3
1.1	Sovellettava lainsäädäntö	3
1.2	Asiakasmaksun enimmäismäärä	3
1.3	Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	3
1.3.1	Maksun alentamisen, poistamisen tai kokonaan perimättä jättämisen periaatteet	3
1.4	Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen	4
1.5	Maksukatto	5
1.6	Sotainvalidit, veteraanit ja kotirintaman väestö	6
1.7	Maksun periminen poissaolon ajalta	7
1.8	Asiakirjoista perittävät maksut	7
1.9	Laskun tiedot ja muutoksenhaku	8
2	Terveydenhuollon asiakasmaksut	9
2.1	Terveyskeskustoiminta	9
2.1.1	Avosairaanhoidon lääkäripalvelut	9
2.2	Erikoissairaanhoidon ja yhteispäivystys	9
2.2.1	Polikliininen hoito	9
2.2.2	Päiväkirurgia	9
2.2.3	Heräämöstä kotiin -toiminta	9
2.2.4	Kuvantaminen	9
2.3	Sarjassa annettava hoito	10
2.4	Laitoshoidon maksut	10
2.5	Todistusmaksut	10
2.5.1	Maksuttomat todistukset perusterveydenhuollossa	10
2.5.2	Maksulliset todistukset perusterveydenhuollossa	11
2.6	Kuntoutuspalveluiden maksut	11
2.6.1	Maksuttomat palvelut (maksuasetus)	11
2.6.2	Fysiatrian poliklinikkamaksut	12
2.6.3	Fysioterapiamaksut	12
2.6.4	Erytsterapiamaksut	12
2.6.5	Ryhmävastaanotot	12
2.6.6	Kotikuntoutus	12
2.6.7	Kehitysvammaosasto	12
2.7	Sakkohoitomaksu	13
2.8	Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito	13
2.8.1	Perusmaksut	13
2.8.2	Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan	14
2.8.3	Proteettiset toimenpiteet (ei sisällä hammaslaboratorion perimiä kustannuksia)	14
2.8.4	Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito	14
2.8.5	Uniapneakisko lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineenä	14
2.9	Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien tukiasuminen, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen	14
2.10	Ostopalveluna hankittavien päihdelaitoskuntoutuspalvelujen asiakasmaksut	16
3	Kotona annettava palvelu	18
3.1	Tilapäinen kotihoito	18
3.2	Lapsiperheiden kotipalvelu	18
3.3	Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien päivätoiminta	21
3.4	Ensihoitopalvelun maksut	21
3.5	Liikkumista tukeva palvelu	22
3.6	Omaishoito	22
4	Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut	24
4.1	Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaiset palvelut	24
4.2	Päivä- ja työtoiminta	24

4.2.1	Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta.....	24
4.2.2	Kehitysvammalain mukainen päivä- ja työtoiminta (16 vuotta täyttäneet).....	25
4.3	Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen ja kehitysvammalain mukainen asuminen	25
4.3.1	Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen.....	25
4.3.2	Kehitysvammalain mukainen asuminen.....	26
4.4	Kehitysvammaisten henkilöiden ja vammaisten henkilöiden perhehoito	28
4.5	Ikäihmisten pitkäaikainen perhehoito	29
4.6	Omaishoidon vapaan aikainen hoito kehitysvammaisilta henkilöiltä ja vammaisilta henkilöiltä	30
4.7	Muut kehitysvammaisten henkilöiden palvelut	30
4.8	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut.....	31
4.9	Asiakasmaksun alentamisen tai perimättä jättämisen perusteet Kainuun hyvinvointialueen kehitysvammapalveluissa	31
5	Lastensuojelun maksut.....	33
5.1	Lapselta tai nuorelta perittävät maksut.....	34
5.2	Vanhemmilta perittävät maksut.....	34
5.3	Maksun periminen koko perheen sijoituksessa	36
6	Ikäihmisten palvelujen asiakasmaksut	37
7	Kooste asiakasmaksut ja maksukatto	46
8.1	Asiakasmaksut.....	46
8.2	Maksukatto	46
8.2.1	Maksukattoon sisältyvät maksut	47
8.2.2	Maksukaton ulkopuolelle jäävät.....	47

1 Periaatteet

1.1 Sovellettava lainsäädäntö

Valtio ohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksupolitiikkaa lainsäädännöllä ja asiakasmaksut tarkistetaan joka toinen vuosi. Asiakasmaksulain osittaisuudistus (HE129/2020) tuli voimaan 1.7.2021 ja maksukaton osalta 1.1.2022.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992, 1201/2020; jäljempänä asiakasmaksulaki) sekä asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992; jäljempänä asiakasmaksuasetus)

Valtioneuvosto on vahvistanut asiakasmaksut vuodelle 2022 ja 2023 (STM Tiedote 339/2021).

1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruisen. (asiakasmaksulaki 2 §)

1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.

Palvelusta järjestämisvastuussa oleva hyvinvointialue voi päättää, että:

1. muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja maksuja voidaan jättää perimättä tai alentaa 1 momentissa tarkoitetuilla perusteilla; tai
2. maksuja voidaan alentaa tai jättää perimättä, jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. (asiakasmaksulaki 11 §)

Muiden kuin sosiaalihuollon palveluista määrättyjen maksujen ja terveydenhuollon maksukyvyn mukaan määrättyjen maksujen alentamisessa tai perimättä jättämisessä sovelletaan kohtaa 1.

Kainuun hyvinvointialueella terveydenhuollon tasasuuruisia maksuja ei alenneta.

1.3.1 Maksun alentamisen, poistamisen tai kokonaan perimättä jättämisen periaatteet

1. Asiakkaan tulot ja menot määritellään asiakasmaksulain (734/1992) ja asiakasmaksuasetuksen (912/1992) mukaisesti, jonka mukaan myös asiakasmaksut määritellään. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (1201/2020).

2. Asiakasmaksu alennetaan, poistetaan tai jätetään perimättä kun maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.
3. Sosiaalihuollon palveluista määrätyn maksun alentaminen, sen kokonaan poistaminen tai jo määrätyn maksun perimättä jättäminen on aina ensisijaista toimeentulotuen myöntämiseen nähden. Terveys- ja sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ovat terveydenhuoltomenoja, jotka otetaan toimeentulotukilaisissa tarkemmin säädetyllä tavalla huomioon toimeentulotukea määrättäessä, mutta ensisijaista on aina alentaa, poistaa tai jättää perimättä maksu. Lisäksi maksukatto on toimeentulotukeen nähden ensisijainen tukemisen muoto.
4. Palvelusta perittävää maksua ei pääsääntöisesti jätetä perimättä. Maksun alentaminen tai poistaminen tehdään erityisen perustellusta syystä.
5. Asiakasmaksun alentaminen tai maksusta vapauttaminen tapahtuu aina yksilöllisen tilannearvion perusteella.
6. Asiakasmaksun perimättä jättäminen tai alentaminen perustuu pääsääntöisesti kirjalliseen hakemukseen. Viranomaisen on pyynnöstä varattava asianosaiselle tilaisuus esittää vaatimus tai selvitys suullisesti, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi ja kirjallinen menettely tuottaa asianosaiselle kohtuuttomia vaikeuksia. (hallintolaki 434/2003, 19 ja 37 §)
7. Perimättä jättämistä tai alentamista ei tehdä, jos asiakkaalla on hakemattomia, hänelle kuuluvia Kelan etuuksia, kuten vammaisetuudet (vammainen tuki tai hoitotuki), eläkkeensaajan hoitotuki tai asumistuki.
8. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksujen kohtuullistamiselle tai vapautukselle ei ole perusteita, jos asiakkaalle jää käyttövaraa vähintään 112 € kuukaudessa. Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalle käyttövara on vähintään 167 € kuukaudessa. (912/1992, 7 c §) Jatkossa vähimmäiskäyttövara on STM:n ilmoituksen mukainen vähimmäismäärä. (734/1992, 14 b §)
9. Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen on pääsääntöisesti määräaikaista. Lyhyttä, vähintään yhden (1) kuukauden, alentamista tai perimättä jättämistä sovelletaan silloin, kun asiakkaalla on kohtuuttomia, äkillisiä ja kertaluontoisia esimerkiksi terveydenhuoltoon liittyviä kustannuksia. Päätös tehdään enintään yhdeksi (1) vuodeksi kerrallaan.
Ikäihmisten palvelujen säännöllisten ja pitkäaikaisten asiakkaiden asiakasmaksut voidaan erityisestä syystä alentaa toistaiseksi.
10. Hakemus asiakasmaksun perimättä jättämisestä tai alentamisesta osoitetaan asiakasmaksupäätöksen tehneelle viranhaltijalle.
Ikäihmisten palvelujen maksujen osalta hakemus osoitetaan ikäihmisten palvelujen palveluohjaus ja ostopalvelut vastualueelle.
11. Päätöksen asiakasmaksun alentamisesta, poistamisesta tai perimättä jättämisestä asiakasmaksupäätöksen tehnyt viranhaltija, ellei päätösvaltaa ole delegoitu toiselle viranhaltijalle.

1.4 Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen

Asiakkaan maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumis- palvelu /perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi.

Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (ja niihin liittyvät tulotiedot) tarkistetaan joka toinen vuosi ja silloin kun:

- palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on oleellisesti muuttunut
- kun on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi tai
- palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan.

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

1.5 Maksukatto

Potilaan maksamille julkisen terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä, maksukatto. Maksukatto on 692 € (1.1.2023–31.12.2023).

Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana enimmäismäärän, ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään kuitenkin 22,80 € hoitopäivämaksu 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä (asiakasmaksuasetus 26 a §) vaikka maksukatto olisi ylittynyt.

Alle 18-vuotiaan lapsen ja nuoren käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Potilaan on itse seurattava maksukaton täyttymistä kalenterivuosittain.

Jos palvelun käyttäjä on kalenterivuoden aikana suorittanut maksukattoon sisältyvistä palveluista maksukattoa enemmän maksuja, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettuja maksut takaisin. Mikäli vaatimusta liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta ei ole tehty maksukaton rajan ylittymistä seuraavan kalenterivuoden aikana, menettää palvelun käyttäjä oikeutensa palautukseen. Jos maksun sisältyminen maksukattoon selviää viranomaisen tai vakuutusyhtiön päätöksen taikka muutoksenhaun vuoksi vasta maksukaton seurantavuoden jälkeen, tulee vaatimus liikaa suoritettujen maksujen palauttamisesta tehdä vuoden kuluessa siitä, kun päätös on annettu tai muutoksenhaun johdosta annettu päätös on tullut lainvoimaiseksi. (asiakasmaksulaki 6 a §)

Maksukattoa kerryttävät seuraavat maksut

- terveyskeskusmaksut
- terveyskeskuksen suun- ja hampaiden tutkimus ja hoito
- terveyskeskuksessa annettavan yksilökohtaisen fysioterapian maksut
- poliklinikkamaksut
- päiväkirurgisen hoidon maksut
- sarjahoitomaksut
- lyhytaikainen kotisairaanhoido
- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksissa
- yö- ja päivähoidon maksut (lyhytaikainen laitoshoido)

- kuntoutushoidon maksut
- kotisairaalan maksut
- edellä mainituista ostopalveluista Kainuun hyvinvointialueen perimät asiakasmaksut

Maksukattoa eivät kerrytä seuraavat maksut:

- kotona annettava palvelu: kotipalvelu ja erikoissairaanhoidon järjestämä hoito potilaan kotona
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- hammastekniset kustannukset
- sairaankuljetus
- pitkäaikainen laitoshoido
- lääkärintodistusmaksut
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu
- lakisääteisistä vakuutuksista maksetut maksut (täyskustannusmaksut)
- toimeentulotukena myönnettyt asiakasmaksut
- sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelumaksut
- vammaispalvelulain- ja kehitysvammalain mukaiset ja asumispalvelut
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelut
- työterveyshuollon maksut
- perhehoito
- muulta kuin Suomessa asuvalta perityt todellisia hoitokustannuksia vastaavat maksut
- viivästyskorko
- perintäkulut

Maksukatton ylittymisen jälkeen perittävät maksut ovat seuraavat:

- lyhytaikainen laitoshoido 22,80 €
- poliklinikkakäynnit ovat maksuttomia
- päiväkirurgiset käynnit ovat maksuttomia
- sarjahoitokäynnit ovat maksuttomia
- päivä- ja yöhoito (laitoshoido) ovat maksuttomia
- kuntoutushoido on maksuton

1.6 Sotainvalidit, veteraanit ja kotirintaman väestö

Mikäli sotilasvammalain vammaisuusaste-edellytys (vähintään 10 %) täyttyy, sotainvalideilta ei peritä asiakasmaksua sairaanhoidosta, kuntoutushoidosta, kotihoidosta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta, kuljetuspalvelusta eikä palveluasumisen hoivapalvelusta. Korvaus peritään Valtiokonttorilta (sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6a, 6b).

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut muuttuivat lakisääteisiksi 1.11.2019 alkaen. Palvelut perustuvat lakiin rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1184/1988) ja lakiin rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta (54/2019) asetukseen rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1348/1988). Rintamaveteraanilta jolla on veteraanitunnus, ei peritä maksua kotona asumista tukevista palveluista. Palveluiden maksuttomuus perustuu palvelutarpeen arvioon.

Terveyskeskuksen avohoidon käynti- ja lääkärintodistusmaksuja, yhteispäivystyksen käyntimaksua sekä erikoissairaanhoidon poliklinikka-, sarjahoito- ja lääkärintodistusmaksua ei peritä rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelutunnuksen, rintamatunnuksen tai veteraanitunnuksen omaavilta henkilöiltä sekä henkilöiltä, joilla on todistus miinanraivaustehtäviin osallistumisesta. Edellä mainittuja maksuja ei peritä Kainuun hyvinvointialueella vakinaisesti asuvilta naisilta ja miehiltä, jotka ovat syntyneet vuonna 1927 tai aikaisemmin. (vrt. YH 13.2.2019)

1.7 Maksun periminen poissaolon ajalta

Asiakkaalta peritään asumispalvelujen ja säännöllisen kotihoidon maksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaoloajalta ei maksua peritä (mukaan lukien palvelukodista/säännöllisen kotihoidon piiristä lähtöpäivä).

Kotona annettavissa palveluissa, perhehoidossa, palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksu peritään käyttäjästä johtuvan tilapäisen keskeytyksen ajalta. Jos palvelu keskeytyy yli viideksi (5) päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viittä päivää ylittävältä osalta. Kts. palvelujen keskeytys 10 k §

Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuen lyhyemmäksi ajaksi, tai käyttäjä on laitoshoidossa, ei maksua peritä edellä mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelu on keskeytyksissä koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan. Maksua ei peritä ennalta sovitun keskeytyksen ajalta (esim. lomat palveluasumisesta).

Jos asiakas tai hänen edustajansa on varannut lyhytaikaisen hoito- tai asumispalvelupaikan ja asiakas on ilman hyväksyttävää syytä ennalta peruuttamatta jättänyt saapumatta varaamaansa palveluun, voidaan täysi-ikäiseltä asiakkaalta periä enintään 51,50 €. Tämä edellyttää, että ilmoitus käyttämättömästä palvelusta perittävästä maksusta on ennalta ilmoitettu kirjallisesti ja asiakasta muistutetaan varatusta palvelusta. (3 §)

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta ei peritä maksua niiltä täysiltä vuorokausilta, jolloin palvelun käyttäjä on hoitajakson aikana poissa laitoksesta. (asiakasmaksuasetus 32 §)

1.8 Asiakirjoista perittävät maksut

Asiakirjojen antamisesta peritään maksu Kainuun hyvinvointialueen hallintosäännön 64 § mukaan. Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Tiedon antamisesta kopiona tai tulosteena peritään maksu seuraavasti:

- ensimmäiseltä sivulta 6,65 € (sis. alv 24 %)
- kultakin seuraavalta sivulta 0,12 € (sis. alv 24 %)

Lisäksi peritään mahdolliset postimaksut.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Kiinteä perusmaksu on 32,20 €/tunti (sis. alv 24 %). Maksu peritään kultakin alkavalta 15 minuutilta.

Potilasasiakirjoista annettavasta jäljennöksestä peritään maksu vain silloin, jos siitä kun asianomainen sai samoja tietoja koskevan jäljennöksen on kulunut vähemmän kuin yksi vuosi. Potilasasiakirjoihin luetaan kuuluvaksi myös muistitikulle tai CD-/DVD-levylle tallennetut kuvantamistutkimukset.

1.9 Laskun tiedot ja muutoksenhaku

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista säädetään (1201/2020, 15 §) hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvveluista perittävien maksujen muutoksenhausta.

Maksua koskevaan päätökseen ja laskuun saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimus tehdään hyvinvointialueelle.

- Maksukyvyn mukaan määräytyvästä maksusta tehdään päätös, johon liitetään oikaisuvaatimusohje
- Asiakasmaksua koskevaan laskuun lisätään oikaisuvaatimusohje (joko laskun liitteenä tai suoraan laskuun)

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (5.7.2019/808) säädetään. Edelleen hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Kainuun hyvinvointialueen asiakaslaskuihin voidaan tehdä suoramaksu- ja verkkolaskusopimuksia.

2 Terveysthuollon asiakasmaksut

2.1 Terveystkeskustoiminta

2.1.1 Avosairaanhoidon lääkäripalvelut

Terveystkeskuksen avosairaanhoidon lääkäriin fyysisen vastaanoton ja etävastaanoton käyntimaksu on 20,90 €/käynti. Maksu peritään 18 vuotta täyttäneiltä kolmelta (3) ensimmäiseltä fyysiseltä ja/tai etäkäynniltä kalenterivuoden aikana (ei peritä alle 18-vuotiailta).

- maksu peritään sairaanhoidollisesta vastaanotto toiminnasta, ei ennaltaehkäisevistä käynneistä.

Terveystkeskuksen päivystyksessä arkisin klo 20–08 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä lääkäriin terveystkeskuksen päivystysmaksu 28,70 €/käynti. Maksu peritään 18 vuotta täyttäneiltä (ei peritä alle 18-vuotiailta).

- päivystyskäyntimaksu peritään arkisin klo 20–08 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä niillä terveystkeskuksilla, joissa fyysistä ja etävastaanottoa edellä mainituina aikoina järjestetään.
- päivystyskäynnistä perittyä maksua ei oteta huomioon laskettaessa virka-ajanvastaanoton käyntikertoja.

Maksut kerryttävät maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 7 §)

2.2 Erikoissairaanhoido ja yhteispäivystys

2.2.1 Polikliininen hoito

- Poliklinikkamaksu 41,80 €
- Poliklinikoiden hoitajien itsenäisellä vastaanotolla käyntimaksu 20,90 €
- Sarjahoitomaksu (ei peritä alle 18-vuotiailta) 11,60 €
- Päivystyspoliklinikan lääkäriillä käyntimaksu 41,80 €
- alle 18-vuotiaille polikliininen hoito on maksutonta

Etäpalvelu on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin, josta peritään poliklinikkamaksu.

2.2.2 Päiväkirurgia

- Päiväkirurgiamaksu 136,90 €

2.2.3 Heräämöstä kotiin -toiminta

Heräämöstä kotiin -toiminnan asiakashinta on 136,90 €.

2.2.4 Kuvantaminen

- Kuvataallennemaksu, uusi jäljennös, ulkoiset asiakkaat, 20,00 €
- Toimistomaksu, ulkoiset asiakkaat 10,00 €

2.3 Sarjassa annettava hoito

- 11,60 €/hoitokerta
- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton
- alle 18-vuotiaille maksuton
- Kainuun hyvinvointialueen terveysasemilla sarjahoitomaksu peritään, kun hoito jatkuu samanlaisena vähintään kolme kertaa esimerkiksi lääkinnällisenä kuntoutuksena järjestetyssä yksilökohtaisessa fysioterapiassa ja ryhmätoiminnassa.

Maksu kerryttää maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 11 §)

2.4 Laitoshoidon maksut

Lyhytaikaisessa laitoshoidossa 49,60 €/hoitopäivä. Maksukaton ylittymisen jälkeen 22,80 €/hoitopäivä. Alle 18-vuotiailta peritään 7 hoitopäivää/kalenterivuosi, jonka jälkeen lyhytaikainen laitoshoido on maksutonta.

Lyhytaikainen laitoshoido psykiatrian toimintayksikössä 22,80 €/vuorokausi (asiakasmaksuasetus 12 §).

Jos hoidollisista syistä on tarkoituksenmukaista, että potilas on hoidossa vain päivällä tai yöllä, peritään maksu päivä- ja yöhoidon maksuna. Päivä- tai yöhoito 22,80 €/vuorokausi. (asiakasmaksuasetus 13 §)

Vammaisen henkilön laitoshoidona annettu kuntoutushoido tai kehitysvammaisen erityishuoltona annettu kuntoutushoido 17,10 €/hoitopäivä. Kuntoutushoidolla tarkoitetaan tarpeellisista lääkinnällisen kuntoutuksen palveluista koostuvaa vuodeosastohoitajaksoa. (asiakasmaksuasetus 14 §)

Maksut kerryttävät maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 12 §)

2.5 Todistusmaksut

Lääkärin tai hammaslääkärin todistus ja lausunto (51,50 €/todistus). Ajokorttilaissa (386/2011) säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus (61,80 €/todistus). Maksua ei saa periä kansanterveystyössä hoitoon liittyvästä todistuksesta tai lausunnosta eikä koulu- tai opiskeluterveydenhuollon yhteydessä kerättyihin tietoihin perustuvasta terveystodistuksesta (nuorison terveystodistus).

Erikoissairaanhoidossa maksuttomia ovat A- ja D-todistus, kuolintodistus, todistus sosiaaliviranomaisille, alle 18-vuotiailta terveydellisestä syystä vaadittava erityisruokavalio-todistus, sekä lääkärinlausunto edunvalvonnan selvittämistä varten (Maistraatti). Kaikki muut todistukset ovat erikoissairaanhoidossa maksullisia.

2.5.1 Maksuttomat todistukset perusterveydenhuollossa

- todistus käynnistä
- todistus lapsen sairastumisesta
- todistus aikuisen sairastumisesta (sairaanhoitajan antama todistus)
- A-todistus / sairauslomia varten (myös matkatodistus)

- hoitoon liittyvä B-lausunto esimerkiksi lääkehoidon erityiskorvaavuuden hakemista, sairauslomaa tai kuntoutusta varten
- terveystarkastus kutsunaa varten
- lääkärintodistuksen kaltaiset lähetteet (maksusitoumukset, veteraanikuntoutus)
- kuolintodistus
- todistus äitiys- ja vanhempainrahaa varten
- terveydellisestä syystä vaadittava erityisruokavaliotodistus (maksuton alle 18-vuotiailta)

2.5.2 Maksulliset todistukset perusterveydenhuollossa

(Huom. lääkärin käyntimaksu 20,90 € peritään myös todistuskäyntien yhteydessä)

- tartuntalain mukainen todistus 51,50 €
- lääkärintodistus (erityisruokavalio, keuhkokuvaus oppilaitosta varten, matkatoimistoa varten, asunnon muutostyöt yms., koulukyyditystä varten, erilaisia tarkoituksia varten (esim. todistuksenomaiset kopiot) 51,50 €
- todistus vapaaehtoisena armeijaan tai erikoisjoukkoihin hakua varten 51,50 €
- C-lausunto (lapsen hoitotuki, omaishoidon tuki, eläkkeensaajan hoitotuki, kuljetustuki, vammaistuki) 51,50 €
- kansainvälinen rokotustodistus 51,50 €
- lääkärin todistus ajo-oikeutta varten (ajokorttitodistus) 61,80 €
- B-lausunto ja vastaavat lausunnot 51,50 €
- E-lausunto, lakisääteinen ja vapaaehtoinen 51,50 €
- hammaslääkärin todistus 51,50 €
- lääkärintodistus ase-, lento- tai sukelluslupaa varten 51,50 €
- lääkärintodistus oikeutta varten (pahoinpitely, holhous, testamentti yms.) 51,50 €
- T-todistus ja vastaavat terveystodistukset 51,50 €
- todistus tai tieto syntymäajan kellonajasta + postitus 51,50 €
- todistus verotusta varten 51,50 €
- vieraskielinen lääkärintodistus 51,50 €

Ei kerrytä maksukattoa. (asiakasmaksulaki 5 § D-kohta, asiakasmaksuasetus 23 §)

2.6 Kuntoutuspalveluiden maksut

2.6.1 Maksuttomat palvelut (maksuasetus)

- Apuvälinepalvelut
- Kuntoutusohjaus
- Kuntoutustutkimus
- Liikuntaneuvonta
- Sopeutumisvalmennus
- Alle 18-vuotiaiden avokäynnit
- Vuonna 1927 ja sitä ennen syntyneet henkilöt vapautetaan terveystieteiden tutkimuskeskuksen avohoidon käyntimaksuista, erikoissairaanhoidon poliklinikkamaksuista ja lääkärintodistusmaksuista.
- Hoitotarvikejakelu –palvelut
- työttömien terveystarkastukset ja niihin liittyvät fysioterapeuttien arviointikäynnit

2.6.2 Fysiatrian poliklinikkamaksut

- Poliklinikkamaksu 41,80 € (lääkärikäynti)
- ei peritä alle 18-vuotiailta

2.6.3 Fysioterapiamaksut

- Perusterveydenhuollon kaikki avokäynnit 11,60 €/käynti (asiakasmaksuasetus 7 § 4 momentti)
- Erikoissairaanhoidon fysioterapian ensikäynti 20,90 €/käynti ja uusintakäynnit 11,60 €/käynti (liittyen samaan läheteeseen/pyyntöön)
- Ryhmäkäynnit:
  - o Fysioterapiaryhmämaksu 3,50 euroa/ryhmäkäynti
- Sarjahoitomaksu (pth ja esh) 11,60 euroa/käynti (Kuntaliiton sarjahoito-ohje)
- Maksu kerryttää maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 7 §)
- ei peritä alle 18-vuotiailta

2.6.4 Erytisterapiamaksut

- Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon ensimmäinen käynti puheterapiaan, toimintaterapiaan, psykologin palveluihin, terveyssoseaalityön palveluihin tai ravitsemusterapiaan 20,90 €/käynti. Kaikki uusintakäynnit 11,60 €/käynti (liittyen samaan läheteeseen/pyyntöön)
- Sarjahoitomaksu (pth ja esh) 11,60 euroa/käynti (Kuntaliiton sarjahoito-ohje)
- Maksu kerryttää maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 7 §)
- ei peritä alle 18-vuotiailta

2.6.5 Ryhmävastaanotot

- Ryhmävastaanotosta tehdään yksi asiakasmaksu (jos lääkäri mukana, hän tekee laskutuksen, muussa tapauksessa sovitaan tapauskohtaisesti)
- Jos asiakkailta on useampia käyntejä samana päivänä, tehdään yksi asiakasmaksu (jos käynteihin sisältyy lääkärikäynti, hän tekee laskutuksen, muussa tapauksessa laskutuksen tekee ensimmäinen vastaanottaja)

2.6.6 Kotikuntoutus

- Yksittäinen ohjaus- ja neuvontakäynti 12,00 euroa
- Viikkohinta silloin, kun kuntoutus toteutetaan kolmena tai useampana käyntinä viikossa on 25,00 euroa. Tämä voi sisältää sekä fysioterapeutin, toimintaterapeutin että kuntouttavan lähihoitajan käyntejä.
- Asiakasmaksu ei kerrytä maksukattoa.
- Poikkeus: Kotikuntoutuksessa asiakasmaksua ei peritä säännöllisen kotisairaanhoidon asiakkailta.

2.6.7 Kehitysvammaosasto

- Hoitopäivän määrittelyssä noudatetaan kalenterivuorokauden sääntöä: hoitopäivällä tarkoitetaan henkilön laitoshoidon tulopäivää, sen jälkeen kertyviä hoitovuorokausia ja laitoksesta lähtöpäivää. Laitoshoidon sisältää hoidon ja ylläpidon laitoksessa.

- Jos tulo- ja lähtöpäivä ovat saman vuorokauden aikana, peritään yksi hoitopäivämaksu. Jos potilas siirretään laitoshoidosta suoraan toiseen julkiseen laitokseen, asiakasmaksua ei peritä lähtöpäivältä.
- Alle 18-vuotiailta peritään hoitopäivämaksuja enintään seitsemältä hoitopäivältä kalenterivuodessa (valtakunnallinen). Asiakkaan tulee esittää tositteet muualta kuin Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella saadusta laitoshoidosta. Säännös ei koske kehitysvammaisten erityishuoltoa.
- Kuntoutushoitopäivän maksu 17,10 €/vrk (osa- ja kokohoitopäivä)
  - o Kuntoutushoidolla tarkoitetaan tarpeellisista lääkinnällisen kuntoutuksen palveluista koostuvaa vuodeosastohoitojaksoa. Maksu peritään vammaiselle henkilölle Terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 § 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna laitoshoidona annetusta kuntoutushoidosta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta kuntoutushoidosta.
- Pitkäaikaishoidon maksu
  - o Määrätään maksukyvyn mukaan. Maksu on 85 % hoidossa olevan nettokuukausitulosta. Jos suurempituloinen puoliso on laitoshoidossa, hoitomaksu on 42,5 % puolisojen yhteenlasketuista nettotuloista. Potilaalle henkilökohtaiseen käyttöön jää kuukausittain vähintään 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 112,00 euroa

2.7 Sakkohoitomaksu

- Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 51,50 €/peruuttamaton palvelu. Maksu voidaan periä 18 vuotta täyttäneen asiakkaan tai hänen edustajansa terveydenhuollon palveluihin varaamasta, mutta käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä fyysisestä ja etävastaanotto-ajasta. Maksua ei saa kuitenkaan periä silloin, kun varatun ajan peruuttamatta jättämiseen on hyväksyttävä syy. Maksua ei peritä alle 18-vuotiailta
- Ei kerrytä maksukattoa. (asiakasmaksuasetus 25 §)

2.8 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

2.8.1 Perusmaksut

- perusmaksu/suuhygienisti 10,30 €/käynti
- perusmaksu/hammaslääkäri 13,30 €/käynti
- perusmaksu/erikoishammaslääkäri 19,50 €/käynti
- hammaskuva 8,50 €/kuva. Purusiiveke- eli bitewing-röntgenkuvia otettaessa laskutetaan molemmat otetut kuvat.
- panoraamaröntgenkuva 19,20 €/kuva
- puudutuksesta laskutetaan 19,20 €/leuan puolisko
- pysyvillä täytteillä on 6 kuukauden takuu, ellei toisin ole potilasasiakirjoihin kirjattu. Takuukäynnistä ei veloiteta käyntimaksua.
- ehkäisevä hoito: SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet 8,50 €/tmp
- alle 18-vuotiaille suun ja hampaiden tutkimus ja hoito maksuton. Kuitenkin jos potilas annettujen käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi on aiheuttanut oikomislaitteen häviämisen tai vahingoittumisen, voidaan häneltä periä uuden oikomislaitteen hankkimisesta tai vahingoittuneen lait-

teen korjaamisesta aiheutuneet hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina.

- veteraanitunnuksen omaaville suun ja hampaiden tutkimus, ehkäisevä hoito sekä protetiikkaan liittyvä kliininen työ on maksutonta.

2.8.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan

Vaativuusluokka: 0–2	8,50 €
Vaativuusluokka: 3–4	19,20 €
Vaativuusluokka: 5–7 Paitsi vaativuusluokka 6 inhaloitava sedaatio tai kivunlievitys ilman anestesiasiaa, WX005, josta peritään 19,00 euroa.	38,00 €
Vaativuusluokka: 8–10	55,60 €
Vaativuusluokka: 11–	78,00 €

2.8.3 Proteettiset toimenpiteet (ei sisällä hammaslaboratorion perimiä kustannuksia)

Proteesin pohjaus	55,60 €
Proteesin korjaus	38,00 €
Akryyliosa- ja kokoproteesi	186,00 €
Kruunut ja sillat hampaalta	186,00 €
Rankaproteesi	225,70 €
Implanttikiinnitteinen hammaskokoproteesi*	186,00 €
Implanttikiinnitteinen hammasosaproteesi*	186,00 €

*) Implanttikiinnitteisten proteesien implanttiruuveja, lokaattorijatkeita ja matriiseja ei las-
kuteta potilailta.

2.8.4 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito

Terveyskeskuksessa annettavasta suun- ja leukojen erikoissairaanhoidosta voidaan periä 41,80 €/käynti vaativuusluokan mukaisen maksun sijaan (asiakasmaksuasetus 9a §).

2.8.5 Uniapneakisko lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä luovutettu uniapneakisko on asiakkaalle maksuton, samoin uniapneakiskoon liittyvät kontrollikäynnit ja uniapneakiskon huolto ja korjaaminen.

2.9 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien tukiasuminen, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen

Palvelukokonaisuudet jaetaan kolmeen palvelukokonaisuuteen, tuen tarpeesta riippuen.

Palvelukokonaisuus 1	Tuettu asuminen (tuen tarve vähintään 4 h/vrk)
Palvelukokonaisuus 2	Kuntouttava palveluasuminen (tuen tarve vähintään 12-14 h/vrk)
Palvelukokonaisuus 3	Kuntouttava tehostettu palveluasuminen (ympäri vuorokautinen valvonta)

Mielenterveyskuntoutujille tarjotaan vastuualueen asumispalveluyksiköissä kodinomaiset puitteet tuettuun asumiseen ja kuntoutumiseen. Asumispalveluyksiköissä voi käydä myös

sovitusti intervallijaksolla. Asiakkaalla on henkilökohtainen vuokrasopimus (sähkö- ja vesikustannukset sisältyvät vuokraan). Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen asiakasmaksujen määräytymisperusteita ei ole säädetty asiakasmaksulaissa tai asetuksessa. Kainuun hyvinvointialueella sovelletaan maksujen määräytymisessä säännöllisen kotihoidon maksuperusteita, joista on säädetty asiakasmaksuasetuksessa (3 § tulorajan osalta ja 27-31 §). Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut eivät kerrytä maksukattoa.

Lyhytaikaisen kuntoutuksen hintana peritään puolet psykiatrisen hoitopäivän maksusta. Vuonna 2023 maksu on 11,40 €/vrk.

Pitkäaikaisessa asumisessa (PK 1 ja 2) sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalveluiden maksut määräytyvät asiakkaan tulojen ja menojen mukaan.

Asiaksmaksu koostuu hoitomaksusta ja perusmaksusta. Perusmaksu sisältää mm. peruspesuaineet, wc-paperit, siivousaineet ja -tarvikkeet/-välineet, talon yhteiset sanomalehdet. Hoitomaksu sisältää talon virkistystoiminnan, hoivan, huolenpidon ja ohjauksen.

Palveluasumisen perusmaksu määräytyy alla olevan taulukon mukaisesti:

Bruttotulot €/kk	Palvelun hinta €/kk
alle 588,66	32,00 €
588,67 – 908,21	52,00 €
908,22 – 1 513,69	82,00 €
1 513,70-	112,00 €

Hoitomaksua määriteltessä maksuprosentit ja tulorajat ovat seuraavat:

Henkilöt	Tuloraja €/kk	Maksuprosentti %
1	598,00	35
2	1103,00	22

*Esim. Asiakkaan hoitomaksu lasketaan seuraavan kaavan mukaan:
(bruttotulot – 598) * 0,35 = X €*

Hoitomaksua määritettäessä v. 2023 huomioidaan menona 52 % toimeentulotuen perusosasta 555,11 €, joka on 288,66 €. Tällä asiakas kattaa mm. vaatemenot, puhelinmenot, vähäiset terveydenhuoltomenot, (käsikauppalääkkeet ja hoitotarvikkeet), henkilökohtaiset puhtausmenot, paikallisliikenteen käytöstä aiheutuvat kulut ja harrastusmenot. Toimeentulotuen perusosasta 48 % katsotaan menevän ruokakuluihin.

Mikäli asiakkaan tulot ja varallisuus ovat riittävät ei asiakasmaksujen alentamista tai perimättä jättämistä tehdä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734, 11 §).

Ruokakulut

Eri kuntoutusyksiköissä on sovittu erilaisia menetelmiä ruokailun suhteen. Osassa kohteista ruoka tilataan valmiina ja se laskutetaan asiakkaalta. Toisinaan ateria valmistetaan itse, kulut jaetaan ruokailuun osallistuvien kesken.

Yksityisiltä palveluntuottajilta hankituissa asumispalveluissa noudatetaan samaa asiakasmaksun laskentaperiaatetta, kuin palvelualueen omissa asumispalveluyksiköissä. Asiakas

maksaa vuokran suoraan palveluntuottajalle, ateriat ja perus- sekä palvelumaksun Kainuun hyvinvointialueelle. Ateriavuorokaudenhinta voi olla korkeintaan 18,75 €/asiakas, oheisen erittelyn mukaisesti:

aamupala	2,55 €
lounas	6,50 €
välipala	1,65 €
päivällinen	5,50 €
iltapala	2,55 €

Mielenterveyskuntoutujien kuntouttava tehostettu palveluasuminen (PK 3)

Palvelumaksu määräytyy asukkaan tulojen mukaan. Palveluasumisesta perittävä maksu sisältää hoidon ja huolenpidon ja ravinnon.

Palvelumaksu on 85 prosenttia huomioitavista asiakkaan säännöllisistä nettotuloista. Jos suurempituloinen puoliso muuttaa palveluasuntoon, maksu on 42,5 prosenttia puolisoiden yhteisistä tuloista. Palvelua saavan asiakkaan asiakasmaksu tulee määritellä siten, että asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää vähintään 288,66 euroa / kk (52 % perustoimeentulotuen perusosasta v. 2023). Huomioitavia tuloja ovat säännölliset tulot ja vammaistuki ja eläkkeensaajan hoitotuki.

Huomioitavista tuloista asumismenoja vähennetään asumistuen jälkeen enintään 579 euroa/henkilö/kk ja kaikilta lääkemenoja 49,35 euroa/henkilö/kk. (Kelan sairausvakuutuslain mukainen katto/vuosi on 592,16 € vuonna 2023.) Uuden asiakkaan kohdalla voidaan joutua vähentämään määräaikaisesti aikaisemman asunnon tosiasiallisia asumismenoja ja muita laissa mainittuja menoja, joista tulee esittää tarvittavat tositteet. Lisäksi vähennyksenä huomioidaan edunvalvontakulut.

Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi. Voit hakea lääkekustannusten huomioimista lomakkeella tai vapaamuotoisella hakemuksella, jonka liitteenä on terveydenhuollon ammattihenkilön antama lausunto tai muu luotettava selvitys tarpeellisuudesta terveydelle (esim. resepti tai sairaanhoitajan lausunto). Lisäksi apteekin lääkelaskut/ostokuitit viimeisen 6:n kk:n ajalta.

Palvelumaksun lisäksi asukkaat maksavat asumisestaan huoneenvuokrasopimuksen mukaiset asumismenot, koti-irtaimiston, terveydenhuoltomenonsa (muun muassa lääkkeet) sekä muut jokapäiväiset menonsa ja harrastukset. Asiakkaalla on mahdollista saada Kelalta ylintä vammaistukea/eläkkeen saaja hoitotukea, asumistukea ja tarvittaessa Kelan perustoimeentulotukea.

2.10 Ostopalveluna hankittavien päihdelaitoskuntoutuspalvelujen asiakasmaksut

Kainuun hyvinvointialueen ostopalveluna hankkimien päihdelaitoskuntoutuspalvelujen asiakasmaksut perii Kainuun hyvinvointialue. Laitoshoidon asiakasmaksut määräytyvät

psykiatrisen laitoshoidon tavoin: Lyhytaikainen laitoshoido toimintayksikössä on 22,80 €/vuorokausi.

Yli kolmen kuukauden pituisista hoitajaksoista peritään pitkäaikaisen laitoshoidon mukainen maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu (asiakasmaksulaki (734/1992) 7 c §). Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan kuukausituloista. Maksu voidaan kuitenkin määrittää enintään sen suuruiseksi, että hoitoa saavan henkilökohtaiseen käyttöön jää kuukausittain vähintään 112,00 €.

3 Kotona annettava palvelu

3.1 Tilapäinen kotihoito

Aliisa-kotisairaalahoido on terveydenhuoltolain 25 § mukaan määräaikaista, tehostettua kotisairaanhoidoa, joka voi olla perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon tai niiden yhdessä järjestämää toimintaa. Asiaksmaksuasetuksen 3 § mukaan tilapäisestä kotisairaanhoidosta ei saa erikseen periä maksua sellaiselta henkilöltä, joka saa jatkuvaa ja säännöllistä kotisairaanhoidoa. Jos henkilölle järjestetään säännöllistä kotihoitoa, joka sisältää kotisairaanhoidoa, ei tilapäisestä kotisairaanhoidosta saa erikseen periä maksua.

- Lääkärin kotikäynti 19,20 €/käynti.
- Muun henkilön suorittama kotikäynti 12,20 €/käynti.
- Jos käyntejä kolme (3) tai enemmän/vrk, maksu enintään 25,00 €/vrk.
- Ei peritä säännöllisen kotisairaanhoidon asiakkailta.
- Kerryttää maksukattoa (asiaksmaksuasetus 3 §).

Kotikuntoutus

- Ohjaus- ja neuvontakäynti lähi- tai etävastaanottokäyntinä maksaa 12,00 €.
- Viikkohinta silloin, kun kuntoutus toteutetaan kolmena tai useampana käyntinä viikossa on 25,00 €. Tämä voi sisältää sekä fysioterapeutin, toimintaterapeutin että kuntouttavan lähihoitajan käyntejä.
- Ei peritä säännöllisen kotisairaanhoidon asiakkailta.
- Ei kerrytä maksukattoa (asiaksmaksuasetus 3 §).

Ikäihmisten palveluiden tilapäisen kotihoidon asiakasmaksut on kerrottu kohdassa 6.

3.2 Lapsiperheiden kotipalvelu

Tilapäisestä lapsiperheiden kotipalvelusta peritään kertamaksu ja säännöllisestä kotipalvelusta maksu määräytyy perheen tulojen, perheeseen ja palvelutuntien mukaan kuukausimaksuna.

Asiaksmaksu tilapäisestä kotipalvelusta

Tilapäinen kotipalvelu on enintään seitsemän (7) käyntikertaa kalenterivuodessa. Määräaika lasketaan ensimmäisestä kotipalvelun käyntikerrasta.

käynnin pituus enintään	maksun suuruus
0–5 tuntia	5,00 €/tunti
yli 5 tuntia	25,00 €

Jos perheen luona käydään useita kertoja vuorokaudessa, käyntimaksu on enintään 25,00 €.

Käyntimaksua ei peritä, jos perheen bruttotulot alittavat perheeseen mukaiseen maksuttomaan palveluun oikeuttavan tulorajan. Tällöin perheen tulee toimittaa tulotietonsa. Jos perheen henkilöluku on suurempi kuin kuusi (6), tulorajaa korotetaan 356 eurolla. Asiakas-

maksua ei kuitenkaan peritä tilapäisestä kotipalvelusta silloin, kun palvelu järjestetään lastensuojelun asiakkuuden perusteella.

Tulorajat 1.1.2022 alkaen (10 e §):

henkilömäärä	maksuttomuuden yläraja (€/kk)
1	598,00
2	1 103,00
3	1 731,00
4	2 140,00
5	2 591,00
6	2 976,00

Esimerkki: neljä henkinen perhe saa kotipalvelua tilapäisesti kaksi kertaa viikossa, kaksi (2) tuntia kerrallaan ja kolmen viikon ajan. Perheen bruttotulot ylittävät maksuttomuuden ylärajan. Asiaksmaksu on tällöin $2 \times 10 \text{ €} \times 3 = 60 \text{ €}$ kuukaudessa.

Asiaksmaksu säännöllisestä kotipalvelusta

Kuukausimaksu määrätään, kun palveluntarve on säännöllisesti jatkuva. Lapsiperheiden ammatillinen kotipalvelu on säännöllistä, kun kotipalvelua on myönnetty yli seitsemän (7) käyntikertaa kalenterivuodessa. Kotipalvelu katsotaan myös säännölliseksi jos asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta (2) tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta (2) (säännöllinen kotona annettava palvelu 7 b § 5 mom).

Asiakas maksaa kotipalvelusta bruttotulojen, perheen koon ja palvelun määrän mukaan määräytyvän kuukausimaksun (asiaksmaksulaki 732/1992 10 e § ja asiaksmaksuasetus 912/1992).

Perheelle tehdään kotipalvelun palvelusuunnitelma ja sen perusteella palvelua koskeva viranhaltijapäätös, jossa sovitaan palvelun määrä tunteina kuukaudessa. Tuntimäärä voi muuttua perheen tarpeesta tai palveluntarjoajasta johtuvista syistä. Palveluntarvetta arvioidaan säännöllisesti vähintään kolmen kuukauden välein.

Tuloina otetaan huomioon asiaksmaksulain 10 f § mukaan asiakkaan ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä 10 i §:ssä tarkoitettu laskennallinen metsätulo. Tuloista on tehtävä 10 g §:ssä säädetyt vähennykset.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaiseksi tuloksi tuloverolain 82 § 2 momentissa. Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Ennen kuin 10 e §:ssä tarkoitettu maksu määrätään, 10 f § 1 momentissa tarkoitettun henkilön kuukausituloista on vähennettävä 10 c § 1 momentissa säädetyt menot. Ennen pitkäaikaiseen asumispalveluun siirtymistä asiakkaan tuloista on lisäksi vähennettävä 10 c § 3 momentissa säädetyt todelliset asumismenot.

Säännöllisen lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksu määräytyy asiakasmaksulain (734/1992, 10 e §) mukaisesti. Mikäli perheenjäsenten lukumäärä on suurempi kuin kuusi, tuloarajaa korotetaan 350 eurolla.

Maksuprosentti perheen koon mukaan						
Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Esimerkki: neljä henkinen perhe saa kotipalvelua säännöllisesti 10 tuntia kuukaudessa. Perheen bruttotulot ovat 3 000 euroa kuukaudessa ja maksuprosentti asiakasmaksulain mukaisesti 13 %. Tällöin kuukausimaksu on (3000 € - 2103 €) x 0,13 = 116,61 €.

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä saadaan käyttää maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Asiakasmaksuja ei peritä perheiltä, jotka saavat säännöllisesti toimeentulotukea tai perheen lapsi on päivähoitossa, josta häneltä peritään maksu tai maksua ei peritä vähäisten tulojen vuoksi (0 maksupäätös). Asiakasmaksua ei peritä silloin, kun palvelu järjestetään lastensuojelun asiakkuuden perusteella.

Kotona annettavasta palvelusta perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Sosiaalihuollon palveluista määrätyn maksun alentaminen, sen kokonaan poistaminen tai jo määrätyn maksun perimättä jättäminen on aina ensisijaista toimeentulotuen myöntämiseen nähden.

Mikäli asiakas ei toimita tulosestymystietoja kahden viikon määräajassa, maksu voidaan määrätä palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiseksi (v. 2022 ollut 34,50 €/tunti). Mikäli asiakas suostuu maksamaan korkeinta maksua, hänen ei tarvitse toimittaa erikseen tulotietojaan.

3.3 Mielensterveys- ja päihdekuntoutujien päivätoiminta

Avokuntoutus

Mielensterveyskuntoutujille tarjotaan päivä- ja ryhmätoimintaa, toiminnallista kuntoutusta sekä kotikuntoutusta seudullisesti. Monipuolista avokuntoutusta toteutetaan tavoitteellisen kuntoutussuunnitelman mukaisesti, joka on laadittu yhdessä kuntoutujan, hänen läheistensä sekä tapauskohtaisen työryhmän kanssa. Tavoitteena on kannustaa ja löytää uusia keinoja ja valmiuksia elämänhallintaan. Päivä- ja ryhmätoimintaa sekä kotikuntoutusta toteutetaan itsenäisesti omissa asunnoissa asuville kuntoutujille.

Päivä- ja ryhmätoiminta on asiakkaille maksutonta.

3.4 Ensihoitopalvelun maksut

Potilas maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25,00 € omavastuuosuuden. Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa. Maksu peritään myös yhden ensihoitajan yksikön käynnistä. Mikäli hälytys on ollut toistuvaa ilman lääketieteellistä syytä, voidaan potilaalta periä koko LVM asetuksen mukainen maksu.

Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen. (asiakasmaksuasetus 10 §, ei kerrytä maksukattoa)

3.5 Liikkumista tukeva palvelu

Asiointi- ja virkistysmatkat

Asiakasmaksu on julkisen liikenteen kilometrien määrän mukaan määräytyvä taksa, jonka Kainuun hyvinvointialue laskuttaa asiakkailta kuukausittain jälkikäteen.

Kimppakyyti

Kahden tai useamman kuljetuspalveluun oikeutetun henkilön matkustaessa yhdessä asiointi- ja virkistysmatkoilla jokainen maksaa julkisen liikenteen kilometrien määrän mukaan määräytyvän taksan. Jokaiselta kyydissä olevalta vähennetään yksi matka.

Kuljetuspalvelukortin hinta

Ensimmäinen kuljetuspalvelukortti on asiakkaalle maksuton. Uuden kortin toimittamisesta kadonneen tai rikkoutuneen tilalle peritään 10,00 € maksu, mikäli pin-koodi pysyy samana. Mikäli uuteen korttiin tarvitaan uusi pin-koodi, hinta on 15,00 €. Pelkästään uuden pin-koodin tilaamisesta peritään 5,00 € maksu.

Väliaikaisen veromuutoksen ja yhdenvertaisuuden perusteella Kainuun hyvinvointialue vie alennuksen myös asiakkailta perittäviin matkojen omavastuisiin kuljetuksissa 1.1. - 30.4.2023.

Suomessa tapahtuvat henkilökuljetuspalvelut vapautetaan väliaikaisesti arvonlisäverosta. Vapautukseen liittyy oikeus vähentää hankintoihin sisältyvä arvonlisävero. Muutos on voimassa 1.1. - 30.4.2023. Henkilökuljetusten myyntiin on sovellettu 10 prosentin arvonlisäverokantaa.

Väliaikainen vapautus arvonlisäverosta koskee niitä henkilökuljetuspalveluja, jotka on suoritettu 1.1. - 30.4.2023. Lähde: [Verohallinto](#)

3.6 Omaishoito

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 6 b § mukaan hoidettavan maksettavaksi voi tulla vapaavuorokautta kohti korkeintaan 11,60 € niistä palveluista, jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa riippumatta siitä, mitä palveluja käytetään.

Vapaan ajaksi järjestetyn hoidon asiakasmaksu on sama kuin sopimuksen tehneiden omaishoitajien vapaan aikaisessa hoidossa. Sijaishoitona järjestetystä vapaasta hyvinvointialue ei peri asiakasmaksua. Muiden vapaapäivien ajaksi järjestämästä hoidosta hyvinvointialue voi periä maksuja asiakaslain muiden säännösten mukaan.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana annettavien palvelujen maksu määrätään vuorokaudelta. Palvelusetelillä annettavasta palvelusta palveluseteliyrittäjä voi periä asiakkaalta omavastuuosuuden 11,60 €/vrk. Omaishoidonvapaan järjestäminen oman toiminnan yksiköissä ja perhehoidossa asiakasmaksua peritään 11,60 €/vrk.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

Niistä palveluista, joita Kainuun hyvinvointialueen sosiaali- ja perhepalvelut järjestävät hoidettavalle omaishoidon tuesta annetussa laissa tarkoitetun omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi, voi hoidettavan maksettavaksi tulla enintään 11,60 €/vrk.

4 Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut

4.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaiset palvelut

Vammaispalvelulain (380/1987) mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 § 1 momentissa tarkoitetut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.
- vammaispalvelulain 11 § mukaiset tutkimukset (joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin) (asiakasmaksulaki 4 § 5 kohta)

Kehitysvammalain (591/1977) mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)
- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.
(asiakasmaksulaki 4 § 2 kohta)

4.2 Päivä- ja työtoiminta

4.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Kuljetus päivätoimintaan: Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu (asiakasmaksuasetus 6 §). Käytännössä matkahuollon linja-autotaksa/maksu.

Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan.

Vammaisten henkilöiden päivätoiminta järjestetään joko ostopalveluna tai omana toimintana ja Kainuun hyvinvointialue perii ateriamaksut.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

4.2.2 Kehitysvammalain mukainen päivä- ja työtoiminta (16 vuotta täyttäneet)

Erityishuollosta voidaan periä maksuja siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa (734/1992) ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 43 §:ssä säädetään.

Kehitysvammalain mukaisen päivä- ja työtoiminnan asiakkailta peritään ateriamaksu. Maksu sisältää raaka-aine-, työvoima- ja kuljetuskustannuksia ja se peritään toteutuneiden ateriamäärien mukaan.

Tilapäishoidossa ja perhehoidossa olevilta asiakkailta ei peritä päivä- ja työtoiminnan ateriamaksuja.

Päivä- ja työtoiminnan ateriamaksut ovat:

aamupala	2,95 €
välipala	1,75 €
lounas	7,00 €

Kehitysvammalain mukaiseen päivä- ja työtoimintaan liittyvät asiakkaiden matkat ovat maksuttomia.

Jos asiakas tai hänen edustajansa on varannut lyhytaikaisen hoito/toimintapaikan ja asiakas on ilman hyväksyttävää syytä ennalta peruuttamatta jättänyt saapumatta varaamaansa palveluun, voidaan periä täysi-ikäiseltä asiakkaalta enintään 51,50 €. Tämä edellyttää, että ilmoitus käyttämättömästä palvelusta perittävästä maksusta on ennalta ilmoitettu kirjallisesti ja asiakasta muistutetaan varatusta palvelusta. (3 §)

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

4.3 Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen ja kehitysvammalain mukainen asuminen

4.3.1 Vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen

Palveluasuminen

Asiakas maksaa vuokran suoraan palveluntuottajalle, toteutuneet ateriat ja ylläpidon Kainuun hyvinvointialueelle.

Kainuun hyvinvointialue perii ylläpitomaksuna 1,10 € läsnäolopäivältä. Näitä kuluja ovat asiakkaan käyttämien palveluiden (mm. siivous, vaatehuolto, sauna) aineista ja tarvikkeista (esim. hygienia, siivousvälineet) muodostuneet kustannukset.

Asiakkaalta perittävä vuokra ei saa ylittää eläkkeensaajan asumistukea laskettaessa huomioon otettavien asumismenojen enimmäismäärää.

Tilaaaja (Kainuun hyvinvointialue) määrittelee ateriapäivän hinnan vuosittain. 1.1.2023 alkaen ateriapäivän hinta voi olla enintään 20,65 €/asiakas oheisen erittelyn mukaisesti:

aamupala	2,95 €
lounas	7,00 €
välipala	1,75 €
päivällinen	6,00 €
iltapala	2,95 €

Lyhytaikainen palveluasuminen

Ympäri vuorokautisesta lyhytaikaisesta palveluasumisesta peritään ylläpitomaksuna 30,00 €/vrk. Ylläpitomaksu sisältää ateriat, liinavaatteet sekä muista aineista ja tarvikkeista muodostuvat kustannukset. Maksu peritään toteutuneiden asumispäivien mukaan. Asiakkaan vähintään viisi (5) päivää ennalta ilmoitetusta poissaolosta ei peritä ylläpitomaksua.

4.3.2 Kehitysvammalain mukainen asuminen

Erityishuollon asumispalveluissa voidaan asukkaalta periä ylläpitomaksu. Asumispalveluissa ylläpitona pidetään asumisesta sekä ravinnosta ja muusta ylläpidosta aiheutuvia kuluja. Näitä kuluja ovat asiakkaan käyttämien palveluiden (mm. siivous, vaatehuolto, sauna) aineista ja tarvikkeista (esim. hygienia, siivousvälineet) muodostuneet kustannukset. Maksua ei peritä henkilökunnan antamasta hoivasta ja tuesta.

Asumisvalmennus

Ylläpitomaksuna peritään lyhytaikaisen/tilapäisen asumisen maksu. Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

Tuettu asuminen

Asiakkaalta ei peritä ylläpitomaksuja. (Asiakas asuu omassa vuokra- tai omistusasunnossa, ja siltä osin kun asiakas kustantaa omat ateriat- ja muut kulunsa.)

Ohjattu asuminen ja autettu asuminen

Asiakas maksaa vuokran erillisen vuokrasopimuksen mukaan (sähkö- ja vesikustannukset sisältyvät vuokraan). Asiakkaalta perittävä vuokra ei saa ylittää eläkkeensaajan asumistukea laskettaessa huomioon otettavien asumismenojen enimmäismäärää.

Kainuun hyvinvointialue perii ylläpitomaksuna 1,10 € euroa läsnäolopäivältä. Näitä kuluja ovat asiakkaan käyttämien palveluiden (mm. siivous, vaatehuolto, sauna) aineista ja tarvikkeista (esim. hygienia, siivousvälineet) muodostuneet kustannukset.

Alaikäisten asumispalvelumaksut

Ympäri vuorokautisesta tilapäisestä/lyhytaikaisesta asumisesta peritään ylläpitomaksuna 20,00 €/vrk. Ylläpitomaksu sisältää ateriat ja liinavaatteet sekä muista aineista ja tarvikkeista aiheutuvat kustannukset. Maksu peritään toteutuneiden asumispäivien mukaan. Asiakkaan vähintään viisi (5) päivää ennalta ilmoittamasta poissaolosta ei peritä ylläpitomaksua.

Pitkäaikaisesta asumispalvelusta peritään vuokraa, ateria- ja ylläpitomaksuja.

Ateriamaksut ohjatun asumisen ja autetun asumisen yksiköissä:

Lisäksi asiakkaalta peritään ateriamaksut seuraavasti (myös asiakkaalta, joka tulee vain ruokailemaan yksikköön):

aamupala	2,95 €
lounas	7,00 €
välipala	1,75 €
päivällinen	6,00 €
iltapala	2,95 €

Ateriamaksu sisältää raaka-aineista, valmistamisesta sekä säilyttämisestä ja kuljettamisesta aiheutuvia kustannuksia. Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

Tilapäinen/lyhytaikainen asuminen

Ympäri vuorokautisesta tilapäisestä/lyhytaikaisesta asumisesta peritään ylläpitomaksuna 30,00 €/vrk. Ylläpitomaksu sisältää ateriat, liinavaatteet sekä muista aineista ja tarvikkeista muodostuvat kustannukset. Maksu peritään toteutuneiden asumispäivien mukaan. Asiakkaan vähintään viisi (5) päivää ennalta ilmoitetusta poissaolosta ei peritä ylläpitomaksua.

Osavuorokautinen asuminen

Osavuorokautisesta (päiväaikainen alle 10 h/vrk) asumisesta peritään ylläpitomaksuna 20,00 €/vrk.

Osavuorokautisen asumisen ylläpitomaksu on samansuuruinen hyvinvointialueen omana toimintana järjestetyssä asumisessa, ostopalveluna järjestetyssä asumisessa ja perhehoidossa.

Jos asiakas tai hänen edustajansa on varannut lyhytaikaisen hoito/asumispaikan ja asiakas on ilman hyväksyttävää syytä ennalta peruuttamatta jättänyt saapumatta varaamaansa palveluun, voidaan periä täysi-ikäiseltä asiakkaalta enintään 51,50 €. Tämä edellyttää, että ilmoitus käyttämättömästä palvelusta perittävästä maksusta on ennalta ilmoitettu kirjallisesti ja asiakasta muistutetaan varatusta palvelusta. (3 §)

Ostopalveluna järjestetty asuminen

Asiakas maksaa vuokran suoraan palveluntuottajalle, ateriat ja ylläpitomaksun Kainuun hyvinvointialueelle.

Asiakasmaksun kohtuullistaminen

Pitkäaikaisessa asumispalvelussa alaikäisen maksun kohtuullistamisessa ensisijaisesti tuloina huomioidaan lapsesta vanhemmalle maksettavat sosiaalietuudet (vammaistuki, lapsilisä, mahdollinen asumistuki) ja tulot, joihin lapsella on alaikäisyytensä perusteella oikeus (elatustuki ja/tai –maksu). Maksua määrätessä huomioidaan vanhemman jäljelle jäävä elatusvastuu. Mikäli alaikäisellä lapsella ei ole elatussopimusta suhteessa vanhempansa, huomioidaan elatusvastuuna vähintään Kelan elatustuen suuruinen summa.

4.4 Kehitysvammaisten henkilöiden ja vammaisten henkilöiden perhehoito

Jatkuvan (yli 3 kk) perhehoidon asiakasmaksu määrätään hoidossa olevan henkilön henkilökohtaisten tulojen perusteella. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan kuukausituloista. Maksu sisältää ateriat. Vammaisetuudet otetaan huomioon pitkäaikaishoidettavan tuloina ja hoidettavan henkilökohtaiseen käyttöön jätetään STM ilmoittama/vahvistama käyttövara 167,00 € kuukaudessa (1.1.2022 alkaen). Asiakasmaksu peritään myös alle 16-vuotiaalta. Perhehoidossa olevalta henkilöltä ei peritä maksua päivä- ja työtoiminnan aterioista, eikä perhehoidon asiakasmaksua peritä hoidettavan sairaala- tai tilapäishoitojaksojen ajalta.

Maksulaskelmassa tuloista vähennetään:

- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien sairausvakuutuslain nojalla korvattavat lääkekulut, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain lääkekulujen vuosiomavastuun suuruisena
- kustannukset huomioidaan asiakkaan tai hänen edustajansa toimittaman selvityksen perusteella
- lääkekulut arvioidaan esitettyjen tositteiden perusteella toistaiseksi
- asiakkaan maksamia terveydenhuollon palvelujen asiakasmaksuja ei huomioida vähennyksinä tuloista
- edunvalvontapalkkion perusmaksu vähennetään edunvalvojan esittämän tositteen mukaisesti.

Lyhytaikaisessa perhehoidossa asiakasmaksuna peritään 30,00 €/vrk yli 16 vuotta täyttäneeltä. Alle 16-vuotiailta peritään asiakasmaksuna 20,00 €/vrk ympärivuorokautisesta hoidosta. Maksua ei peritä lähtöpäivältä.

Osavuorokautisessa perhehoidossa alle 16-vuotiaalta ei peritä asiakasmaksua. Yli 16 vuotta täyttäneeltä peritään asiakasmaksuna 20,00 €/vrk (alle 10h/vrk).

Eläkettä saavan hoitotukea maksetaan myös silloin kun laitoshoido kestää yli 3 kk. Tämä koskee myös alle 16-vuotiaan vammaistukea. Maksukykyä määrättäessä huomioidaan asiakasmaksulain 10 b § mukaiset tulot.

Perhehoidon asiakasmaksut eivät kerrytä maksukattoa.

4.5 Ikäihmisten pitkäaikainen perhehoito

Perhehoitolaissa tarkoitettua pitkäaikaisesta perhehoidosta voidaan periä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 c §:ssä säädetty maksu (Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 19 §). Hyvinvointialue perii pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalta kuukausimaksun. Maksu saa olla enintään 85 % asiakkaan kuukausituloista, joista on tehty 10 c ja 10 d §:ssä säädetty vähennykset. Maksu voidaan kuitenkin määrätä enintään sen suuruiseksi, että hoitoa saavan henkilön henkilökohtaiseen käyttöön jää kuukausittain vähintään 167,00 €.

Jos asiakas on välittömästi ennen 1 momentissa tarkoitettua palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 % puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on tehty 1 momentissa tarkoitettua vähennykset. Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu määräytyy siten kuin 1 momentissa säädetään.

Perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita avohoidon palvelumaksuja esim. kotisairaanhoidon maksu, päivätoiminnan maksu. Jos palvelun saaja on sairaalassa tai terveyskeskuksen vuodeosastolla, ei perhehoidon asiakasmaksua ko. ajalta peritä.

Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun (10 k §)

Jos perhehoito keskeytyy yhtäjaksoisesti yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä ajalta. Yhtäjaksoisuuteen ei vaikuta se, osuuko keskeytys laskutuskauteen tai kalenterikauteen. Jos poissaolo kestää koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan.

Maksun saa periä vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Lyhytaikainen ikäihmisten perhehoito

Lyhytaikainen perhehoito sisältää asiakkaan tarvitseman huolenpidon, hoidon ja ateriapalvelun. Perhehoidossa oleva asiakas maksaa perhehoidon asiakasmaksun lisäksi omat terveydenhuoltomenot pääsääntöisesti itse esim. reseptilääkkeet, ja kuljetuksen, omavastuusuuden Kelan myöntämästä sairausdistä. Mikäli perhehoidettavan omat varat eivät riitä, on hän oikeutettu asiakasmaksulain mukaisesti asiakasmaksujen alentamiseen ja perimättä jättämiseen.

Lyhytaikaisen perhehoidon asiakasmaksut

Ympäri vuorokautinen lyhytaikaishoito, sisältää ateriat	40,00 €/pv
Omaishoitajan vapaapäivä, sisältää ateriat	11,60 €/pv
Päivähoito, sisältää ateriat	18,00 €/pv

4.6 Omaishoidon vapaan aikainen hoito kehitysvammaisilta henkilöiltä ja vammaisilta henkilöiltä

Omaishoidontukeen sisältyvistä palveluista perittävistä maksuista tai omaishoitajan muun kuin lakisääteisen vapaan ajaksi annettavien palvelujen maksuista ei ole säädetty erikseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa, joten maksut voidaan määrätä maksuja koskevien yleissäädösten perusteella. Omaishoidontukena annettavista palveluista voidaan periä samat maksut kuin sosiaali- ja terveystalv palveluista muutoinkin peritään.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana annettavien palvelujen maksu määrätään vuorokaudelta.

Niistä palveluista, jotka hyvinvointialue järjestää hoidettavalle omaishoitajan vapaapäivän ajaksi, voi hoidettavan maksettavaksi tulla enintään 11,60 €/vrk, sen estämättä mitä muualla laissa tai asetuksessa säädetään.

Palvelusetelillä kotiin annettavassa palvelussa ei peritä asiakasmaksua ja asiakas ruokailee omalla kustannuksellaan kodissaan.

Palvelusetelillä ympärivuorokautisessa yksikössä annettava palvelussa asiakasmaksuna peritään 11,60 €/vrk. Palveluseteliyrittäjä perii asiakasmaksun. Asiakasmaksu peritään myös alle 16-vuotiailta.

Omaishoidonvapaan järjestäminen oman toiminnan yksiköissä (asumisyksiköt) ja perhehoidossa (perhehoitajan kotona tapahtuva perhehoito, hoidettavan kotiin annettava perhehoito): asiakasmaksua peritään omaishoitolain mukaisesti 11,60 €/vrk. Asiakasmaksu peritään myös alle 16-vuotiailta.

Maksut eivät kerrytä maksukattoa.

4.7 Muut kehitysvammaisten henkilöiden palvelut

Muu tilapäishoito (koululaisten loma-ajan hoito)

Alle 16-vuotiaalta osittaisesta ylläpidosta ei peritä maksua.

Ateriamaksut

aamupala	2,95 €
lounas	7,00 €
välipala	1,75 €

Kehitysvammaisen henkilön ylläpidosta voidaan periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaiden osittaista ylläpitoa sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta. Lukuvuosi alkaa perusopetuslain mukaan 1.8. ja päättyy 31.7. Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia asumis-, ravinto- ja muita vastaavia menoja.

4.8 Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 § 2 momentissa tarkoitetuista vaikeavammaisille järjestettävistä kuljetuspalveluista peritään omavastuuosuutena julkisen liikenteen (linja-auto) taksan mukainen maksu, jonka Kainuun hyvinvointialue perii asiakkaalta. Ensimmäinen matkakortti on maksuton ja mikäli asiakas kadottaa korttinsa tai unohtaa PIN-koodinsa, joutuu hän itse kustantamaan uuden kortin/PIN-koodin.

Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun taksimatkan vaihtaminen joukkoliikenteeseen: asiakas voi matkustaa ilman omavastuuosuutta taksikuljetuksen korvaavassa joukkoliikenteessä toistaiseksi, mikäli asiakas vaihtaa taksimatkan joukkoliikenteeseen.

4.9 Asiaksmaksun alentamisen tai perimättä jättämisen perusteet Kainuun hyvinvointialueen kehitysvammapalveluissa

Asiaksmaksulain (734/92) 11 § mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista asiakkaan maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Kehitysvammalain mukaisen asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä koskevasta hakemuksesta on käytävä ilmi mihin maksuihin, mistä alkaen sekä millä perusteilla asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä haetaan. Hakemuksessa tulee ilmoittaa asiakkaan/ perheen saamat kaikki nettotulot ja erikseen pyydyt kuukausittaiset menot. Tuloista ja menoista tulee toimittaa tositteet eli palkkalaskelma, laskut, kuitti tai muu luotettava selvitys sekä kaikkien tilien tiliotteet kolmen (3) kuukauden ajalta. Lisäksi tulee toimittaa asiakkaan/ perheenjäsenten viimeksi vahvistetut verotuspäätökset ja verotuspäätöksen erittelyosa. Hakemuksessa tulee mainita myös tilinumero mahdollista asiakasmaksun palautusta varten. Hakemuksen käsittelemiseksi tarvittavien tietojen toimittaminen vaikuttaa hakemuksen käsittelyaikaan.

Asiakkaalle/ perheelle tehdään maksuvaralaskelma asiakkaan/ perheen taloudellisen tilanteen arvioimiseksi. Alaikäisten asiakasmaksun kohtuullistaminen, kts. kohta alaikäisten asumispalvelut.

Maksukyvyn laskentaperusteena käytetään toimeentulotuessa huomioitavia tuloja, menoja ja varallisuutta. Tuloina huomioidaan asiakkaan/ perheen kaikki nettokuukausitulot, esimerkiksi palkka- ja yritystulot, vuokra-, korko- ja pääomatulot, elatusapu, ansiosidonnainen työttömyysturva sekä kaikki Kelan maksamat etuudet (esimerkiksi eläkkeet, hoito- ja vammaistuet, työttömyysetuudet, elatustuet, lapsilisät ja asumistuet). Menoina huomioidaan toimeentulotuen perusosan suuruinen euromäärä perheenjäsentä kohden. Lisäksi menoina huomioidaan mm. asiakkaan/ perheen kohtuullinen vuokra tai yhtiövastike, kohtuullinen sähkö- ja vesimaksu, asuntolainan ja opintolainan korot, päivähoidokustannukset, työmatkakulut, maksetut elatusavut ja vähäistä suuremmat terveydenhuoltomenot. Varallisuutena huomioidaan esimerkiksi säästöt, arvopaperit, osakkeet, kiinteistöt ja osuudet kuolinpesiin.

Asiakkaalla tai hänen edustajallaan on velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti liitteineen mahdollisista muutoksista tulotiedoissa tai olosuhteissa. Asiakasmaksulain mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisilla on oikeus saada asiakkaan taloudellista asemaa koskevia tietoja muilta viranomaisilta. Kainuun hyvinvointialueella on oikeus periä asiakasmaksut takautuvasti, mikäli päätös asiakasmaksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin. Väärien tietojen antaminen viranomaisille on rangaistava teko (RL 36:1).

5 Lastensuojelun maksut

Asiakasmaksulain 4 § 4 kohdan mukaan lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten huolto on maksutonta sosiaalipalvelua. Edellä 4 §:n 4 kohdassa säädetystä poiketen lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, periä lapsen vanhemmilta maksu, joka saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen. (Asiakasmaksulaki 7 §)

Asiakasmaksulaissa todetaan, että maksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan ja että palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Korvaus voidaan periä:

1. perimällä elatusvelvolliselle vahvistettu elatusapu,
2. perimällä korvaus lapsen tai nuoren tuloista, korvauksista tai saamisista ja
3. vahvistamalla lapsen vanhemmille erillinen lastensuojelun asiakasmaksu

Erillinen vahvistettu asiakasmaksu voidaan periä, mikäli se on asianosaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua. Perittävästä korvauksesta tulee tehdä muutoksenhakukelpoinen hallintopäätös, johon asianosainen voi hakea muutosta. Viranhaltijan maksua koskevasta päätöksestä haetaan oikaisua Kainuun hyvinvointialueen yksilöasiainjaostolta ja jaoston päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Hoitopäiviä ovat kaikki perhehoidossa ja laitoksessa kirjoillaolopäivät, joista voidaan periä maksu. Siten korvaus voidaan periä esimerkiksi lapsen tai nuoren luvattoman karkumatkan ajalta. Korvaus peritään hoitoon tulopäiviltä ja lähtöpäiviltä. Kustannusvastuu lapsesta säilyy sijoittajakunnalla, vaikka lapsi ei olisi lastensuojelulaitoksessa. Lisäksi lapsen loman ajoilta kotona maksetaan vanhemmille luonapitokorvausta, joten asiakasmaksu peritään tilapäisten poissaolojen ajalta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista annetun lain 7 §, 10 § ja 11 § antavat mahdollisuuden käyttää harkintaa erillisen lastensuojelun asiakasmaksun suuruutta määriteltäessä. Ohjeelliset normit antavat viranhaltijalle liikkumavaraa ja mahdollisuuden käyttää harkintaa lastensuojelun asiakasmaksun suuruutta määriteltäessä. Erityisiä perusteluja voivat olla muun muassa perheenjäsenen sairaudesta tai vammaisuudesta aiheutuvat kustannukset sekä perheen maksukyvyyn heikentyminen poikkeuksellisen korkeiden asumiskustannusten, työttömyyden tai muun sellaisen syyn vuoksi.

Lastensuojelussa perheen kokonaistilanne ja mahdollisuudet lapsen hoitamiseen sijaishuollon jälkeen tulee erityisesti ottaa huomioon. Lastensuojelun asiakasmaksu ei saa missään tilanteessa vaarantaa perheen toimeentuloa ja pyrkimyksiä selviytyä omatoimisesti. Maksun määräämisellä ei koskaan tule vaikeuttaa tai estää lapsen tapaamisia tai tapaamisten järjestelyjä kodin ulkopuolisen sijoituksen aikana.

5.1 Lapselta tai nuorelta perittävät maksut

Vahvistetun elatusavun periminen

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolta lapsi saa pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshoidoa taikka asumispalveluja, sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.) (8.7.2022/600)

Perittävä vahvistettu elatusapu saa olla enintään 1 860,20 €/kk, eikä se saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.). Lastensuojelulain (417/2007) 77 § mukaan edellä mainituista varoista on varattava vähintään 40 % lapsen itsenäistymisvaroihin ja 60 % voidaan käyttää hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa ei lapsilisää kuitenkaan oteta huomioon.

Vahvistettu elatusapu peritään pääsääntöisesti sijoitusta seuraavan kuukauden alusta.

Lapsen tai nuoren tulojen, korvauksien tai saamisten periminen

Lapselle järjestetystä laitoshoidosta, laitoshuollosta ja perhehoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottava maksu myös lapsen asiakasmaksulain 14 § mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista. Näillä tarkoitetaan mm. eläkkeitä, elinkorkoja, avustuksia tai muita jatkuvia tai kertakaikkisia tuloja, korvauksia tai saamisista, jotka maksetaan siltä ajalta, jona perhehoito, laitoshoido tai asumispalvelu kestää.

Elatustuki, lapsilisä ja vammaistuki ovat lapsen tuloja, jotka Kainuun hyvinvointialue voi hakea itselleen jos lapsi on hyvinvointialueen kustantamassa ympärivuorokautisessa hoidossa kodin ulkopuolella kalenterikuukautta pidemmän ajan. Elatustuki, lapsilisä ja vammaistuki maksetaan tällöin hyvinvointialueelle aikaisintaan hoidon alkamista seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien. Elatustuen, lapsilisän ja vammaistuen voi hakea hyvinvointialueelle hoidon korvauksena myös niissä tilanteissa, kun niitä ei ole haettu aikaisemmin lapselle. (elatuskylaki 580/2008, 11 §, lapsilisälaki 796/1992, 11 §, laki vammaisetuksista 570/2007, 15 §).

Lapsen asiakasmaksulain 14 § mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista perittävä korvaus saa olla enintään 1 860,20 €/kk, eikä se saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.). Lastensuojelulain 77 § mukaan edellä mainituista varoista on varattava vähintään 40 % lapsen itsenäistymisvaroihin ja 60 % voidaan käyttää hoidon korvaukseksi.

Lapsen tilapäisestä tai opiskelun ohella tehdystä työstä saadusta tulosta (esimerkiksi kesätyöansiot tai muut vastaavat palkkatulot) ei peritä korvausta.

5.2 Vanhemmilta perittävät maksut

Asiakasmaksun vahvistaminen lapsen vanhemmille

Lastensuojelun asiakasmaksu voidaan periä henkilön maksukyvyn mukaan ja se saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain (5.9.1975/704) 1–3 § perusteella

määräytyvän elatusavun suuruinen. Jos henkilö tai perhe on varaton tai vähävarainen, maksua ei peritä. Vaikka vanhemmalle ei määrättäisi maksua, tulee se todeta ja perustella.

Maksu määrätään kuukausimaksuna toistaiseksi. Maksua tarkistetaan, jos asianosaisten maksukyky on olennaisesti muuttunut, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Yhdessä asuville vanhemmille määritellään maksu kummankin vanhemman nettotulojen perusteella erikseen ja molemmille vanhemmille tehdään oma päätös.

Asiakasmaksua määriteltäessä huomioon otettavat tulot:

Vanhemman tuloilla tarkoitetaan lähtökohtaisesti kaikkia vanhemman saamia tuloja tulolähteestä riippumatta. Vanhemmilta peritään asiakasmaksu käytettävissä olevien nettokuukausitulojen perusteella.

Tulona ei kuitenkaan oteta huomioon lapsen hoitotukea, asumistukea, vammaistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuisopintorahaa, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista ylläpitokorvausta, työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaista ylläpitokorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia. Mikäli lapsilisää ei poikkeuksellisesti peritä hoidon korvaukseksi, katsotaan lapsilisiä vanhemman tuloksi.

Asiakasmaksua määriteltäessä huomioon otettavat menot:

Vanhemman nettotuloista vähennetään asumismenojen omavastuu (vuokra/yhtiövastike, asuntolainan hoitokulut ja kohtuulliset asumismenot omakotitalossa vähennettyinä mahdollisella asumistuella/asumislisällä) ja maksetut elatusavut. Asuntolainan hoitokuluilla tarkoitetaan asunnon hankkimiseksi tai perusparantamiseksi myönnetyn henkilökohtaisen lainan hoitokuluja. Avioliitossa olevien puolisoitten asumismenot jaetaan avioliittolain 46 § mukaisesti tulojen mukaisessa suhteessa. Puolisoiden keskinäisillä sopimuksilla menojen jaosta ei ole merkitystä laskennan kannalta.

Vanhemman nettotuloista tehdään myös niin kutsuttu lapsivähennys, joka on yhdessä asuville vanhemmille 75,00 €/kk/kotona asuva huollettava lapsi ja yksin asuvalle vanhemmalle 150,00 €/kk/kotona asuva huollettava lapsi. Lapsivähennystä ei tehdä sijoitettujen lasten osalta.

Lastensuojelun asiakasmaksu peritään alla olevan taulukon mukaisesti vanhemman tai vanhempien tuloista:

Tulot / kk vähennysten jälkeen	Maksu
0 – 643 €	0 %
644 € – 857 €	10 %
858 € – 1 071 €	12 %
1 072 € – 1 285 €	14 %
1 286 € tai enemmän	16 %

Esimerkki: vanhemman nettotulot ovat vähennysten jälkeen yhteensä 1000 €/kk.

Asiakasmaksua peritään $0,12 * 1000 € = 120 €$ /kk.

Mikäli vanhempi tai vanhemmat eivät toimita tulotietojaan annettuun määräaikaan mennessä, maksuna peritään 1 860,20 € /kk (v. 2022) tai sijoituksesta aiheutuneet todelliset kustannukset, mikäli ne ylittävät edellä mainitun summan.

Kun vanhemmalle on määrätty taulukon mukainen asiakasmaksu ja sijoitettuja lapsia on useampia, maksua korotetaan sijoitettujen lasten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Sijoitettuja lapsia	Korotus %
1	ei korotusta
2	15 %
3	30 %
4	45 %
5 tai useampi	60 %

Esimerkki: vanhemman nettotulot ovat vähennysten jälkeen yhteensä 1000 €/kk ja sijoitettuja lapsia on kolme. Asiakasmaksua peritään $0,12 * 1000 € * 1,3 = 156 €/kk$.

5.3 Maksun periminen koko perheen sijoituksessa

Jos lapsen vanhempi ja lapsi sijoitetaan yhdessä laitoshuoltoon, vanhemman saamasta hoidosta voidaan periä maksu. Vanhemmalle jätetään tällöin asiakasmaksuasetuksen 33 a § mukaisesti asiakkaan vähimmäiskäyttövaraksi STM:n ilmoituksen mukainen vähimmäismäärä, 167,00 €.

6 Ikäihmisten palvelujen asiakasmaksut

Yleiset periaatteet

Palvelujen hakeminen, myöntäminen ja päättäminen

Palvelujen hakeminen tapahtuu joko suullisesti tai hakemuksen perusteella Ikäihmisten palvelujen asiakasohjauksesta. Asiakkaan palvelutarve arvioidaan laaja-alaisesti ja kokonaisvaltaisesti kuten laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista edellyttää (980/2012 15 §). Palvelujen myöntämisen perusteet ovat Kainuun hyvinvointialueen hallituksen hyväksymissä erillisissä pöytä- ja asiakirjoissa. Palvelutarvetta arviotaessa käytetään mm. RAI-arviointijärjestelmää. Palvelutarpeen arviointi on asiakkaalle maksuton.

Asiakkaalle myönnettyjä palveluja voidaan lisätä, vähentää tai palvelut voidaan lopettaa kokonaan asiakkaan toimintakyvyn ja/tai palvelutarpeen muuttuessa. Palvelua voidaan myöntää määräaikaisena tai jatkuvana. Kaikista asiakkaalle myönnettyistä sosiaalihuollon palveluista tehdään kirjallinen, valituskelpoinen päätös.

Palvelujen järjestäminen

Palveluja järjestetään Kainuun hyvinvointialueen itse tuottamana, palvelusetelillä tai ostopalveluna.

Asiakasmaksujen peruste

Asiakasmaksujen perusteena ovat laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (743/1992) sekä siihen tehdyt muutokset (1201/2020). Muutetun lain 10 §:n mukaan hyvinvointialue saa periä jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta kuukausimaksun, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia. Asiakasmaksu ei voi ylittää palvelun tuotantokustannusta. Lupa tulotietojen tarkistamiseen pyydetään ensisijaisesti asiakkaalta tai hänen asioidenhoitajaltaan.

Asiakasmaksun alentaminen ja maksuvapautus

Palvelusta määrätty asiakasmaksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos henkilön elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on perusteita. Maksun alentamisen, poistamisen tai kokonaan perimättä jättämisen periaatteet on kirjattu tarkemmin tämän asiakirjan kohtaan 1.3.1.

Maksun alennus / perimättä jättäminen perustuu toimeentulotukisäännösten mukaiseen tulo- ja meno laskelmaan ja toimeentulotuesta noudatettaviin ohjeisiin. Maksun alentaminen edellyttää selvitystä tuloista, varallisuudesta ja välttämättömistä menoista.

Palvelusetelin arvoa voidaan korottaa samoin perustein kuin maksun alennus tapahtuu, mikäli palveluntuottajan vaihtaminen edullisempaan ei ole realistinen vaihtoehto.

Sosiaalihuollon viranomaisella on oikeus tarkistaa tiedot Kelasta, eläkelaitoksista sekä tarvittaessa rahalaitoksista. Tietoja voidaan saada myös teknisen käyttöyhteyden avulla Kelasta asiakkaan suostumuksesta riippumatta (laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 20 § ja 21 §).

Tilapäinen kotihoito

Tilapäinen kotihoito kohdistuu asiakkaille, joiden hoidon ja palveluntarve ei ole jatkuvaa. Kotihoidon käynnit eivät ole tällöin viikoittaisia.

- Kotipalvelun tilapäinen käynti 20,00 € alkava tunti.
- Kotisairaanhoidohenkilön tai fysioterapeutin tilapäinen käynti 12,20 €/käynti. (1.1.2022 alkaen kerryttää maksukattoa)
- Lääkärin tilapäinen käynti 19,20 €/käynti (1.1.2022 alkaen kerryttää maksukattoa)
- Kotihoidon määräaikainen arviointijakso 12,00 €/vrk.

Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen mukaan jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksuja ei oteta huomioon terveydenhuollon maksujen maksukattoa laskettaessa.

Palvelun määrä luokitellaan palvelutuntien määrällä ja maksu määräytyy alla olevan taulukon mukaisesti. Kuukausimaksun enimmäismaksuprosentit tulorajan ylittävistä bruttotuloista perheen koon mukaan ovat 1.1.2023 alkaen seuraavat:

Palvelutunnit kuukaudessa	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
tuloraja	598	1 103	1 731	2 140	2 591	2 976
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00

19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tuntia tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista. Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä jokaisesta seuraavasta henkilöstä.

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä saadaan käyttää maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Maksua määrätessä kuukausituloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa asuvien tulot. Jos molemmat ovat palvelujen käyttäjiä, maksu suhteutetaan suunniteltujen palvelutuntien mukaan molemmille käyttäjille.

Asiakasmaksulain perusteella asiakkaiden maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos henkilön elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Kuvapuhelinpalvelu

Kuvapuhelinpalveluna toteutetulla kotihoidon käynnillä tarkoitetaan suojatun videokuvallisen internet-yhteyden välityksellä toteutettua kotihoidonkäyntiä. Asiakas saa käyttöönsä helppokäyttöisen tabletlaitteen. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakkaalla kuvapuhelinpalvelun aika lasketaan hoitoaikaan asiakasmaksua määriteltäessä. Hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesta kuvapuhelinpalvelusta ei peritä laitevuokraa. Kuvapuhelinpalvelun videoyhteys sisältää maksuttomat omaisyhteydet.

Kun jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakkaalle tuotetaan palvelu ai-noastaan kuvapuhelinpalveluna, asiakasmaksuna peritään puolet (55 %) säännöllisen kotihoidon maksusta.

Palvelutunnit kuukaudessa	Maksuprosentti perheen koon mukaan		
	1	2	3
tuloraja	598	1 103	1 731
4 tuntia tai vähemmän	4,40	3,85	3,30
5	5,50	4,80	4,15
6	6,60	5,80	4,95
7	7,70	6,75	5,80
8	8,80	7,70	6,60
9	9,35	8,10	6,90
10	9,90	8,55	7,15
11	10,45	8,95	7,45
12	11,00	9,35	7,70
13	11,55	9,75	7,80
14	12,10	10,20	8,25
15	12,65	10,60	8,55
16	13,20	11,00	8,80
17	13,50	11,30	9,20
18	13,75	11,55	9,35
19	14,00	11,85	9,65
20	14,30	12,10	9,90
21	14,60	12,40	10,20
22	14,85	12,65	10,45
23	15,15	12,95	10,45
24	15,40	13,20	10,45
25	15,70	13,20	10,45
26	15,95	13,20	10,45
27	16,25	13,20	10,45
28	16,50	13,20	10,45
29	16,80	13,20	10,45
30	17,05	13,20	10,45
31	17,35	13,20	10,45
32	17,60	13,20	10,45
33	17,80	13,20	10,45
34	18,15	13,20	10,45
35	18,45	13,20	10,45
36	18,70	13,20	10,45
37	19,00	13,20	10,45
38 tuntia tai enemmän	19,25	13,20	10,45

Kotihoidon tukipalvelut

Kotihoidon tukipalvelut ovat tarkoitettu tukemaan ikääntyneiden kotona selviytymistä. Tukipalveluja on mahdollisuus saada myös ilman jatkuvan ja säännöllisen kotona

annettavan palvelun tarvetta, mikäli niiden avulla turvataan asiakkaan itsenäistä kotona selviytymistä.

Lääkeannostelijapalvelu

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakkaiden lääkehoidon toteuttamisessa hyödynnetään lääkeannostelijaa. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakkailla lääkkeiden annostelijan käyttökuntoon laittamiseen ja laitteen toimintakunnon varmistamiseen käytettävä aika huomioidaan jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Muilta kuin jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakkailta lääkeannostelijasta peritään 26,00 €/kk laitevuokraa. Lääkkeiden viemisestä ja automaatin käyttökuntoon laittamisesta peritään kotisairaanhoidon tilapäinen käyntimaksu eli 12,20 €/käynti.

Avaimeton lääkekaappi

Asiakkaan lääketurvallisuuden varmistamiseksi, hänelle voidaan myöntää avaimeton lääkekaappipalvelu. Asiakkaalta peritään kuukausimaksua 8,50 €/kk.

Asiointipalvelu

Asiointipalvelua myönnetään vain jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakkaille tarveharkintaan perustuen.

- Asiointi kodin ulkopuolella 21,00 €/alkava tunti

Kotiin kuljetettavat ateriat

- Lounasateria sisältäen leivän ja juoman 9,30 €/ateria.
- Lounasateria ilman leipää ja juomaa 9,00 €/ateria.

Kylvetyspalvelu

Jos asiakkaalla ei ole peseytymismahdollisuutta kotona, peseytyminen järjestetään asiakaskohtaisesti kylvetyspalveluna, josta peritään erillinen maksu.

- Muualla kuin kotona tapahtuva saunotus 10,00 €/kerta

Päivätoiminta

- Päivätoimintamaksu 18,00 €/kerta
  - o hintaan kuuluu ohjattu kuntouttava toiminta, kesto 4 tuntia joko aamu-/iltapäivällä ja aamupala ja lounas tai lounas ja päiväkahvi
- Lyhytaikainen päivätoiminta 6,00 €/kerta
  - o hintaan kuuluu ohjattu kuntouttava toiminta, kesto 2 tuntia.
- Kylvetysmaksu 10,00 €/kerta
- Kuljetus kulloinkin voimassa olevan linja-autotaksan mukaan.
- Kuvapuhelimen avulla tapahtuva etäpäivätoiminta asiakkaille, joilla ei ole jatkuvaa ja säännöllistä kotona annettavaa palvelua. Palvelu suunnitellaan yksilöllisesti

asiakkaan tarpeiden mukaan, voi osallistua useampana kertana viikossa. Päivätoiminta ja laitevuokra 40,00 €/kk.

Siivous

- Kotihoito ei pääsääntöisesti anna siivouspalvelua. Asiakasta avustetaan muun palveluntuottajan hankkimisessa. Jos muuta palveluntuottajaa ei ole saatavissa, siivousmaksu on 42,00 €/tunti

Turvapuhelinpalvelut

- Turvapuhelimen kuukausimaksu on 31,00 €/kk säännölliset asiakkaat
- Turvapuhelimen käyttöönottomaksu on 65,00 €
  - o sisältää asennus-, huolto- ja kunnossapitokustannukset
- Turvapuhelimen lisälaite; ovihälytin 6,20 €/kk
- Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakkaiden turvapuhelinikäynnit sisältyvät asiakkaiden kuukausimaksuun

Muille kuin jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun asiakkaille turvapuhelimen kuukausimaksu on 51,00 €/kk sisältää mahdolliset auttajakäynnit.

Vaatehuoltopalvelu

- Muualla kuin kotona tapahtuva vaatehuolto 12,00 €/kone.

Liikkumista tukeva palvelu

- Liikkumista tukevista palveluista on kerrottu kohdassa 3.5.

Tilapäinen kotihoito

Palvelu	Maksu 1.1.2023
Kotipalvelun tilapäinen käynti	20,00 €/alkava tunti
Kotisairaanhoidohenkilön tai fysioterapeutin tilapäinen käynti	12,20 €/käynti
Lääkärin tilapäinen käynti	19,20 €/käynti
Kotihoidon määräaikainen arviointijakso	12,00 €/vrk

Tukipalvelut

Palvelu	Maksu 1.1.2023
Lounas kotiin kuljetettuna, sis. leivän ja juoman	9,30 € / ateria
Lounas kotiin kuljetettuna, ilman leipää ja juomaa	9,00 € /ateria
Päivätoimintamaksu	18,00 €/kerta
Lyhytaikainen päivätoiminta	6,00 €/kerta
Päivätoiminnan kylvetysmaksu	10,00 €/kerta
Turvapuhelimen käyttöönottomaksu	65,00 €/kerta
Turvapuhelimen kuukausimaksu, säännölliset asiakkaat	31,00 €/kk
Turvapuhelin kuukausimaksu, muut kuin säännölliset as.	51,00 €/kk
Turvapuhelimen lisälaite; ovihälytin	6,20 €/kk
Asiointipalvelumaksu	21,00 €/alkava tunti

Kylvetyspalvelu muualla kuin kotona tapahtuva	10,00 €/kerta
Siivous	42,00 €/tunti
Vaatehuolto muualla kuin kotona tapahtuva	12,00 €/kone
Lääkeannostelija, kuukausimaksu	26,00 €/kk
Avaimeton lääkekaappi, kuukausimaksu	8,50 €/kk

Ikäihmisten palvelujen palvelusetelit

Jos palvelu järjestetään asiakkaalle palvelusetelillä, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (1992/734) 12 § mukaan palvelun käyttäjältä ei saa periä asiakasmaksua. Asiakas maksaa ainoastaan palvelusetelin omavastuuosuuden palveluntuottajalle. Asiakkaan omavastuuosuus on määrältään palvelun hinnan ja palvelusetelin arvon erotus.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 7 § mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Kainuun hyvinvointialueen hoitokodeissa (tehostettu palveluasuminen) ja yksityisissä hoitokodeissa Kainuun hyvinvointialueen sijoittamien asiakkaiden asiakasmaksut

Hoitokodit ovat avohoidon yksiköitä, joissa asukkaat ovat vuokrasuhteessa ja asuminen rinnastetaan kotona asumiseen. Asiakas saa Kelan maksamia etuuksia: hoitotuen ja korvaukset käyttämistään lääkkeitä sekä mahdollisesti asumistuen.

Hyvinvointialue saa periä pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakkaalta kuukausimaksun. Maksu saa olla enintään 85 % asiakkaan nettotuloista, joista on tehty 10 c ja 10 d §:ssä säädetyt vähennykset. Käyttövara on tehostetussa palveluasumisessa vähintään 167,00 €/kk.

Hoitokodin asukkaille tehdään yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa määritellään palvelun sisältö.

Asukkaat sijoittuvat hoitokoteihin moniammatillisen työryhmän arvioinnin perusteella. Asiakkaan palvelujen tarpeen arviointi alkaa ensisijaisesti kotiin annettavien palveluiden selvittelyllä. Asiakkaan hoitokotiin sijoittaminen perustuu työryhmän arvioon asiakkaalle sopivasta hoitopaikasta, mikäli kotiin järjestettävät palvelut eivät ole tarkoituksenmukaisia ja riittäviä.

Tehostetussa palveluasumisessa asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella.

Tehostetun palveluasumisen lyhytaikaishoidon maksut (10 h §)

	Maksu 1.1.2023
Osavuorokausimaksu (päivä-/yöhoito alle 12 h; sisältää ateriat)	25,00 €
Lyhytaikaishoidon vuorokausimaksu sisältää ateriat	49,60 €/vrk
Hoitopaikan odottajan vaatehuolto	90,00 €/kk
Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon päivämaksu, 3 vrk/kk sis. asuminen, hoiva, hoito ja ateriat	11,60 €/vrk

Maksu peritään tulopäivältä, seuraavilta hoitovuorokausilta sekä lähtöpäivältä. Jos henkilö siirretään suoraan toiseen laitokseen, ei lähettyvä yksikkö saa periä vuorokausimaksua enää lähtöpäivältä. Vuorokausimaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta.

Laitoshoidon asiakasmaksut

Laitoshoidossa maksuja peritään yksiköissä, jotka antavat ympärivuorokautista hoitoa ja huolenpitoa sairaaloissa, terveyskeskusten vuodeosastolla ja hoivayksiköissä.

Laitoshoidon asiakasmaksujen perusteena ovat laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (743/1992) sekä siihen tehdyt muutokset (1201/2020) sekä lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen 12 § mukaan.

Laitoshoidon maksu peritään tulopäivältä, seuraavilta hoitovuorokausilta sekä lähtöpäivältä. Jos henkilö siirretään suoraan toiseen laitokseen, ei lähettyvä laitos saa periä asiakasmaksua enää lähtöpäivältä. Hoitopäivämaksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos tulopäivä ja lähtöpäivä ovat saman vuorokauden aikana, peritään yksi hoitopäivämaksu.

Lyhytaikainen laitoshoido

	Maksu 1.1.2023
Hoitopäivämaksu; sis. ruoka	49,60 €/vrk
Hoitopäivämaksu maksukaton täyttymisen jälkeen; sis. ruoka	22,80 €/vrk
Osavuorokausimaksu (päivä-/yöhoito); sis. ruoka	22,80 €/vrk
Omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon päivämaksu, 3 vrk/kk	11,60 €/vrk

Pitkäaikainen laitoshoido

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (734/1992) sekä siihen tehtyjen muutosten 1201/2020 7 c § mukaan pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista, joista on tehty 10 c § ja 10 d § mukaiset vähennykset. Maksu voidaan kuitenkin määrätä enintään sen suuruiseksi, että hoitoa saavan henkilön henkilökohtaiseen käyttöön jää kuukausittain vähintään 112,00 €. Perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Maksu määräytyy laitoshoidossa olevan henkilön ja hänen puolisonsa yhteenlaskettujen tulojen perusteella, jos hoidettava on välittömästi ennen hoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa ja jos hoidossa olevalla

puolisolla on suuremmat tulot kuin kotiin jääneellä. Maksu voi olla enintään 42,5 % yhteenlasketuista tuloista, joista on tehty edellä tarkoitetut vähennykset. Laitoshoidossa olevan henkilökohtaiseen käyttöön tulee näissäkin tilanteissa jäädä vähintään 112,00 € kuukaudessa.

Vaikka puoliset ovat ennen hoidon alkamista eläneet yhteistaloudessa, maksu määräytyy pelkästään hoidossa olevan puolison omien tulojen mukaan, jos kotiin jäävän puolison tulot ovat hoidettavan puolison tuloja suuremmat tai jos tulot ovat samansuuruiset taikka jos molemmat puoliset ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa.

7 Kooste asiakasmaksut ja maksukatto

8.1 Asiakasmaksut

Terveystieteiden asiakasmaksut 1.1.2023 alkaen	
Asiakastiedote	
	1.1.2023
Maksukatto	692,00 €
Terveystieteiden lääkärin avohoitomaksu	20,90 €
Terveystieteiden päivystysmaksu	28,70 €
Poliklinikkamaksu	41,80 €
Yhteispäivystys/lääkärin käyntimaksu	41,80 €
Poliklinikoiden hoitajien itsenäisellä vastaanotolla käyntimaksu	20,90 €
Sarjahoitomaksu/45x/vuosi (alle 18 v. maksuton)	11,60 €
Päiväkirurgiamaksu	136,90 €
Lyhytaikainen laitoshoido (alle 18 v. max. 7 hp/vuosi)	49,60 €
Lyhytaikainen laitoshoido, maksukatto täysi	22,80 €
Psykiatrian ylläpitomaksu	22,80 €
Päivä- ja yöhoidonmaksu	22,80 €
Kuntoutushoitopäivämaksu	17,10 €
Peruutusmaksu (peritään vain yli 18-vuotiailta)	51,50 €
Lääkärintodistusmaksut (huom. osa maksuttomia)	51,50 €
Lääkärintodistusmaksu ajo-oikeuden saam./säilyt.	61,80 €
Omaishoitajan vapaan aik. asiakasmaksu (Kehva)	11,60 €

Pitkäaikaispotilaan hoitopäivämaksu peritään tulojen mukaan.

Asiakasmaksuasetuksen 7 § 2. kohdan mukaista käyntimaksua ei peritä 1.1.2010 alkaen Kainuun hyvinvointialueella vakinaisesti asuvilta naisilta ja miehiltä, jotka ovat syntyneet v. 1927 tai aikaisemmin.

Ostopalveluna ostettavista hoidoista peritään hoidon tai käynnin mukaiset maksut, mikäli hoidon antaja ei ole maksua perinyt.

8.2 Maksukatto

Valtioneuvosto on vahvistanut asiakasmaksut vuodelle 2022 ja 2023 (STM Tiedote 339/2021). Maksukatto on 1.1.2023 alkaen 692 euroa. Kertyneiden maksujen määrän ilmoittaminen on palvelun käyttäjän vastuulla.

Maksukattoa laskettaessa otetaan huomioon perheen alaikäisten lasten maksut huoltajien valinnan mukaan toisen huoltajan euromäärää laskettaessa.

Maksukattoon kuuluvat maksut otetaan huomioon tietojärjestelmistä saatavan tiedon perusteella. Tietojärjestelmään merkitään mistä tieto on saatu. Tarvittaessa palvelun käyttäjän asiakasmaksukattoon sisältyviä tietoja tarkistetaan muilta palveluntuottajilta.

Maksukatton täyttymisen jälkeen maksukattoon luettavat palvelut ovat maksuttomia, kuitenkin hoitopäivistä peritään 1.1.2023 alkaen 22,80 euron hoitopäivämaksu (ei alle 18-vuotiailta).

Maksukatton kertymäkausi

Vuonna 2023 kaikkien palvelujen käyttäjien kertymäkausi on 1.1.2023–31.12.2023. 1.1.2001 kertymäkausi muuttui 12 kuukaudesta kalenterivuodeksi. Vanhentumisaika vuosien 2001–2015 maksuista on yksi kalenterivuosi, ja vuoden 2000 maksuista 10 vuotta.

8.2.1 Maksukattoon sisältyvät maksut

Asiakasmaksut	1.1.2023
poliklinikkakäynti	41,80 €
päiväkirurgiamaksu	136,90 €
lyhytaikainen laitoshoido	49,60 €
käyntimaksut	20,90 €
suunterveydenhuollon käyntimaksut, tutkimus- ja hoitomaksut	ks. osa 2.8.
yksilökohtainen fysioterapia	11,60 €
sarjahoito	11,60 €
päivä- ja yöhoidonmaksu	22,80 €
kuntoutushoitopäivämaksu	17,10 €
päivystysmaksu, pth	28,70 €
päivystysmaksu, kansanterveystyö	41,80 €
psykiatrian ylläpitomaksu	22,80 €

Lisäksi maksukattoa kerryttää

- Kainuun hyvinvointialueen maksusitoumuksella (esh, pth) saatu ja maksettu hoito yksityisessä hoitolaitoksessa
- Lyhytaikainen kotisairaanhoido
- Sosiaalitoimen maksusitoumuksella asiakkaan itse maksama osuus
- Vapaaehtoisesta vakuutuksesta saadut korvaukset ja sairauskassan maksamat maksut

8.2.2 Maksukatton ulkopuolelle jäävät

Vakuutusyhtiöiden maksut

Vakuutusyhtiöiden korvaamat (tapaturmavakuutus-, maatalous-yrittäjä-, sotilasvamma-, liikennevakuutus-, potilasvammalain mukaiset) maksut sekä yksityisten palveluiden käytöstä maksetut maksut (ilman maksusitoumusta) jäävät maksukatton ulkopuolelle.

Sekä

- kotona annettava palvelu: kotipalvelu
- vaikeavammaisten asumispalvelut
- vaikeavammaisten kuljetuspalvelut

- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- hammastekniset kustannukset
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon (terveyskeskuksessa)
- sairaankuljetus
- pitkäaikainen laitoshoidon maksut
- työterveyshuollon maksut
- perhehoito
- lastensuojelun maksut
- maksut lääkärintodistuksesta
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävät maksut
- viivästyskorot
- perintäkulut
- muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu
- lääkkeet ja matkakorvaukset
- toimeentulotukena maksetut laskut
- omaishoitajan vapaan aikainen laitoshoidon maksut

Toimeentulotuki

Kuntaliiton yleiskirje 14.12.1999 / 38 asiakasmaksukortti ja toimeentulotuki.

Kainuun hyvinvointialueella maksukattoasioita hoitavat:

- Talouspalvelut
  - o Eija Kolehmainen, Kehräämöntie 5, 87400 Kajaani, puh. 044 797 4011 (ma-pe klo 9-11)
  - o Katja Pitkänen, Kehräämöntie 5, 87400 Kajaani, puh. 044 767 8049 (ma-pe klo 9-11)
  - o sähköposti: maksukatot@kainuu.fi
- Kuhmon terveysasema
  - o Eila Kähkönen, puh. 040 671 9006
- Sotkamon terveysasema
  - o Mirja Klemetti, puh. 044 748 2017 ja
  - o Anne Ohtonen, puh. 044 797 5304
- Suomussalmen terveysasema
  - o Sirpa Kinnunen, puh. 044 797 4354